

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtek. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 3 K 60 vin., za Ameriko in druge tuje države 4 K 60 vin.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vin.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisal in dopisal se pošilja: Uredništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2.

Štev. 49.

V Ljubljani, dne 3. decembra 1908.

Leto XXI.

Kmet in zavarovanje za starost.

V dveh člankih smo že pojasnili, kako se namerava zavarovanje za starost. Izmed naših bravcev sta se pojavila zlasti dva pomisleka:

1. Kmet bo mnogo na slabšem od delavca, ker bo delavec že dobil starostno preskrbnino, ko bo dokazal, da je za delo nezmožen; kmet pa še le s 65. letom.

2. Za kmeta bo prišlo preveč plačevanja in zlasti, če ga zadenejo kake nesreče, ogenj, toča, povodenj — mu bo to plačevanje nemogoče.

Odgovor na ta dva pomisleka smo si prihranili za današnji članek.

Prvi pomislek izgubi popolnoma svoj pomen, če samostojni kmet odda svoje posestvo drugemu: ženi, sinu ali zetu. Res je sicer, do dabi šele s 65. letom preskrbnino akoravno je že prej za delo nezmožen, če učaka to leto kot samostojen kmet. Če pa prej odda svoje posestvo, potem je v tisti vrsti, kakor delavci. In če je plačeval kot samostojen užitkar le 26 tednov zavarovalnino, vsaj 200 tednov pa vsega skupaj, že dobi pravico do preskrbnine, če je za delo nezmožen. Vzemimo zgled. Mlad gospodar je z 28. letom tako nesrečen, da se mu pohabi roka. Za delo je nezmožen. Če prepusti gospodarstvo drugemu in plačuje še 26 tednov zavarovalnino, dobi potem pristojno preskrbnino. Recimo, da je bil zavarovan od 24. leta in da je plačeval po 12 K na leto. Vzemimo, da je plačeval potem kot nesamostojen še šest mesecev na mesec po kroni, potem znaša njegova preskrbnina, ki jo vleče do smrti 160 kron na leto. Naši kmetje so večinoma že pred 60. letom od svojega težkega dela tako oslabei, da bodo, ko oddajo svoja posestva,

lahko dokazali svojo nezmožnost za delo. Pri tem se mora dokazati, da ne morejo trajno več ene tretjine tega zaslužiti, kar zaslužijo ljudje njihovega znanja v istem kraju.

Drugi pomislek, ki izraža strah, da kmetje ne bodo mogli plačevati, tudi nima tolikega pomena, če se upoštevajo te-le stvari: Zavarovanje je prisilno varčevanje; in država, ki primakne vsaki preskrbnini 90 kron na leto, ima pač pravico istega, kateremu zagotavlja to podporo, prisiliti k lastnemu varčevanju. Pomisliti je pa tudi treba, da se ta zavarovalnina ne bo tako strogo iztirjevala, kakor davki. Zavarovalni odbor, ki se bo ustanovil za vsak okraj, bo imel eno tretjino kmečkih in obrtnih zastopnikov. Vrh tega bodo kmetje tudi v tisti tretjini, ki jo bodo volili delodajalci, lahko dobili nekaj glasov (mest). Pri naših razmerah mej Slovenci bodo kmetje, če se bodo o pravem času združili in složili, imeli večino domala v vseh zavarovalnih odborih. Ti odbori bodo okrajnemu glavarstvu poročali, katere naj tirja in sodnijsko ali politiško rubi, ker niso plačali dolžne zavarovalnine. Popolnoma gotovo je, da se bodo odbori in okrajna glavarstva ozirali na razmere. Kjer bodo videli, da se zavarovalni prispevki za starost ne morejo plačevati, bodo počakali. Breme potemtakem ne bo neznosno. S tem ne pravimo, da ne bo večkrat zelo občutno, toda pozabiti ne smemo, kaj se bo v kmetovo korist s to novo napravo izpremenilo:

Skrb za starost in onemoglost izgubi svoje kruto lice. Kmetu ne bo toliko manjkalo poslov in delavcev, kakor danes, in občine se bodo oddahnile, ko jim ne bo treba plačevati ogromnih sedanjih stroškov za bofnike in reveže. Ko se bodo jele izplačevati prve letne preskrbnine, bodo odpadli vsi pomisleki. In delavci in kmetje bodo vzajemno hvaležno blagoravali vse ti-

ste, kateri bodo pripomogli, da se uveljavi vladni načrt o socialnem zavarovanju.

Svojim bravcem smo pa iz srca hvaležni, da so nam naznanili svoje pomisleke, in prosimo jih, naj odkrito in brez ovinkov to store tudi v prihodnje. Marsikaj se bo dalo v načrtu tudi še zboljšati. Zato nas veseli, da sklicuje Slovenska Ljudska Stranka vseslovenski kmečki shod v ta namen, da se poklicani zastopniki kmečkega stanu do dobra in natančno pogovore o tem znamenitem načrtu.

Vestnik „Kmečkih zvez“.

Shod na Brdu bo imel v nedeljo, dne 6. decembra, po prvi maši državni in deželni poslanec dr. Jan. Ev. Krek.

Občni zbor »Kmečke zveze« za logaški okraj se je vršil pretečeno nedeljo, dne 29. novembra, v Gor. Logatcu v prostorih tamošnjega izobraževalnega društva. Načelnik g. Istinič otvori občni zbor, pozdravi navzočega državnega in deželnega poslanca g. dr. Žitnika, kandidata gospoda Antona Kobija, ki se je kljub svoji bolehnosti prišel predstaviti svojim volivcem. — Občni zbor je odborovo poročilo soglasno odobril. »Kmečka zveza« je kljub vsem zaprekam marljivo in vestno delovala in se prav pošteno trudila za koristi in interese svojih članov. Po izvolitvi odbora, ki je ostal skoro neizpremenjen, se je vršilo predavanje g. dr. Rožiča o nalogah in pomenu »Kmečkih zvez«. Govoru je sledilo burno pritrjevanje. — Po govoru dr. Rožiča se predstavi kandidat g. Anton Kobi, posestnik in trgovec z Brega pri Borovnici. Kandidat jasno in kratko razvije svoj program, ki je program S. L. S., in govori o glavnih panogah deželnega gospo-

darstva. Kandidat je na praktičnih zgledih pokazal, da ima bogato izkušnjo o tem, kako treba gospodariti, da bomo napredovali. Njegovemu govoru je sledilo navdušeno odobravanje in navzoči so soglasno sklenili, da bodo vsi volili gospoda Antona Kobja za svojega poslanca. — Nato je še g. dr. Žitnik razložil jako poljudno novo predlogo za starostno zavarovanje. Vsi navzoči so svojemu poslancu z glasnimi živio-klici pokazali svojo hvaležnost in svoje spoštovanje. Občni zbor je bil velezanimiv in se je najlepše izvršil.

* * *

Dne 6. decembra, v nedeljo, ob dveh popoldne se vrši **ustanovni občni zbor »Kmečke zveze« za sodni okraj Radeče**. Občni zbor se vrši v »Narodnem domu«. Na občnem zboru bo govoril državni in deželni poslanec svetnik Povše in se predstavi tudi kandidat za deželni zbor gospod dr. Ivan Zajec. — Kmetje, pridite, združite, zvežite se v eno veliko, trdno, močno organizacijo, v »Kmečko zvezo«. Vsi stanovi se združujejo, se potegujejo za svoje stanovske koristi in pravice, storite tudi vi tako. — V nedeljo, dne 6. decembra, morajo kmetje radeške okolice iti na shod »Kmečke zveze«, da se tam pouče in navdušijo za svoje stanovske interese.

* * *

Odbor »Kmečke zveze« za ljubljansko okolico je v svoji zadnji seji dne 28. novembra sklenil, da se v ljubljanski okolici napravijo sledeči shodi »Kmečke zveze«: Dne 6. decembra, ob pol osmih zjutraj v »Društvenem domu« v D. M. v Polju. Govori dr. Ivan Šusteršič in se predstavi kandidat g. Miha Dimnik iz Jarš. — Dne 6. decembra ob pol 11. uri na Ježici. Govori g. poslanec Mandelj in kandidat gospod Miha Dimnik.

Dne 8. decembra shod na Viču ob pol 11. uri v izobraževalnem društvu. Govori dr. Rožič o pomenu »Kmečkih zvez« in se predstavi tudi kandidat.

Dne 8. decembra shod na Dobrovi popoldne po litanih v župnišču. Govori državni in deželni poslanec svetnik Povše in kandidat Miha Dimnik. — Dne 13. decembra popoldne bo shod na Lipoglavu. Predstavi se kandidat M. Dimnik.

Na vse shode so vabljeni vsi volivci in pristaši S. L. S., če tudi niso pristaši »Kmečke zveze«. Na shode bo tudi prišel g. poslanec Povše, če ne bo zadržan v državnem zboru na Dunaju. Kmetje, udeležite se v mnogobrojnem številu teh shodov.

* * *

Dne 8. decembra popoldne po službi božji se vrši **volivni shod v Cirknici**. Predstavi se kandidat gospod Anton Kobi. Volivci, pridite v obilnem številu!

* * *

Dne 6. decembra, ob 3. uri popoldne bo občni zbor »Kmečke zveze« za Vipavo v »Tabru«. Govori dr. Rožič in se predstavi kandidat Jernej Ravnikar. Može, pridite v obilnem številu!

* * *

Vrli kandidat za vrhniško-ldrijski-logaško-cirkniški okraj gosp. Anton Kobi,

posestnik in trgovec na Bregu pri Borovnici, prav uljudno prosi vse svoje vece-njene prijatelje in volivce, da naj mu blagovolijo uljudno oprostiti, če se ne more v vseh krajih predstaviti svojim cenjenim volivcem, ker je bolehen in mora paziti na svoje rahlo zdravje, ki se obrača na bolje. Samoobsebi je umevno, ko se mu utrdi zdravje in če mu bodo volivci poverili svoje zaupanje s tem, da ga bodo izvolili za svojega poslanca, da bo gospod Anton Kobi ves svoj volivni okraj prepotoval in se natančno poučil o krajevnih potrebah. Sicer pa je g. A. Kobi domačin in se bo kot tak, ki dobro pozna vse kraje in vse volivce, z vso vnemo zavzel za koristi in blagor, napredek in razvoj vseh svojih volivcev.

* * *

Volivni shodi so se dne 29. t. m. vršili v Št. Gotardu pri Motniku, v Šmartnem pri Ljubljani, v Logatcu, na Vačah pri Litiji itd. Povsod so nastopili novi kandidati za deželni zbor.

* * *

V Radečah pri Zidanem mostu je imel socialni demokrat shod v nedeljo, dne 29. novembra. Na shodu je bilo, kakor smo izvedeli, samo dvanajst socialno-demokratičnih apostolov, ki pa ne bodo izpreobrnil člega sveta. Dober tek, gospod Čobal!

* * *

V nedeljo se je vršil volivni shod v **Šmartnem pri Ljubljani**. Govoril je poslanec Mandelj in se je predstavil svojim volivcem g. Miha Dimnik, ki je razvil svoj program. Shod se je dobro obnesel.

* * *

V zadnji številki »Domoljuba« smo v vestniku »Kmečkih zvez« govorili o volitvah, ki se bodo vršile dne 14. t. m., po kmečkih občinah za deželni zbor. Rekli smo, da moramo pri teh volitvah v prvi vrsti kmetje sami pokazati, da se zavedamo svojih političnih dolžnosti. Dne 14. decembra moramo jasno in odkrito izpričati, da se ne samo strankarsko, ampak tudi politično zavedamo, da smo si sami izvojevali politično zmago v deželi doslej in da hočemo to zmago obdržati in jo v korist kmečkega ljudstva uporabiti. Le tedaj bo naša zmaga res zmaga, ako vedno vsi, ne oziraje se ne na levo ne na desno, gremo v boj za naše svete pravice, za naša vzvišena načela, ako se vsi brez izjeme udeležimo volitev. Mi ne smemo se morda zanašati na druge in misliti, da je vse eno, saj bo kandidat itak zmagal, če grem jaz volit ali ne. Tako zaveden volivec, zaveden strankar ne sme govoriti, ne sme sklepati, tako ne sme delati pristaš S. L. S.

Volivec S. L. S. si mora biti svest in prepričan, da gre v boj za načela S. L. S., ki slonijo in temelje na krščanskih resnicah, da gre v boj za zmago vseh kmetov in poštenih delavcev na Kranjskem. Dne 14. decembra mora vsak pristaš S. L. S. pokazati, prvič da se zaveda discipline, dolžnosti in hvaležnosti do stranke, do vodstva S. L. S., ki je bilo boj to-

liko časa vztrajno in odločno, dokler ni izvojevalo zmage svojim zavednim pristašem, dokler ni priborilo pravic onemu delu prebivalstva, ki ima večino v deželi. Zavedni volivec S. L. S. pa mora tudi na to misliti, da je zmaga toliko lepša, toliko bolj častna, čim popolnejša je in da na zmago gledajo vse druge dežele širne Avstrije, da se na izid volitev obrača celi politični svet — po svojih časopisih, iz katerih se takoj vidi, v katerem kraju so zavedni, navdušeni in organizirani volivci.

Mnogo je morda letos volivcev, pristašev S. L. S., ki pravijo sami pri sebi: Če bi bil naš kandidat — to je lokalni ali krajevni kandidat — postavljen, potem bi šel rad volit, a tako ne grem, ker ga ne poznam in on tudi nas ne pozna. Predragi zaupnik S. L. S.! Tako mišljenje, tako govorjenje ni pravo. Bodi prepričan, da je vodstvo S. L. S. po vsestranskem pretresu šele sklenilo, nasvetovati, oziroma predlagati kandidata, ki morda res ni doma ravno v tvojem volivnem okraju, a je drugače kandidat vsestransko izobražen, pozna potrebe cele dežele in se bo tudi za potrebe in naprave tvojega volivnega okraja v prvi vrsti zavzemal. Saj vodstvo bi najrajše imelo in vzelo za vsak okraj poslanca-moža, ki je doma v svojem rojstnem, volivnem okraju, torej v okraju, kjer prebiva on in prebivajo tudi volivci. Toda mnogokrat se zgodi, da posamezni nekateri okraji nimajo takih mož, in tedaj si mora stranka na ta način pomagati, da pač skuša vselej poiskati najbolj sposobne ljudi — može, ki so tudi pripravljene žrtvovati svoje duševne zmožnosti in vrline v korist ljudstva, ki so vedno vneti in navdušeni za ljudske pravice in za blagor ljudstva. Volivci morajo biti veseli in hvaležni, ako se vodstvu stranke posreči, dobiti in nasvetovati take izobražene in delavne može posameznim okrajem za poslance. Zato pa morajo volivci take gospode kandidate še z večjim veseljem in navdušenjem voliti, da jim na ta način izkažejo svoje zaupanje, da na ta način izpovedo, da vedo in znajo ceniti može, ki so pripravljene boriti in potegovati se za pravice in koristi vseh volivcev.

Zato pa, kakor že rečeno, mora biti 14. december dan sloge, dan edinosti, dan navdušenosti in splošne strankarske discipline. Volivci morajo na ta dan jasno, odločno z listki v rokah izpričati, da je za vedno odklenkalo oholemu absolutizmu nemškutarske vlade in liberalnega gospodstva na Kranjskem in da je vsa bodočnost slovenskega ljudstva v rokah volivcev-pristašev S. L. S. S čim večjo večino bodo posamezni kandidati v posameznih okrajih in krajih izvoljeni, s tem večjim veseljem bodo šli novoizvoljeni poslanci na delo in s tem večjim navdušenjem se bodo potegovali in delali za koristi posameznih občin in krajev. Zato pa idimo dne 14. decembra vsi na volišče in volimo vsi kandidate, ki jih je postavila S. L. S. dne 16. novembra v Ljubljani.

Da se to v resnici zgodi, za to morajo skrbeti v prvi vrsti naše »Kmečke zveze« in naša »Katoliška politična društva« po posameznih okrajih. Vse naše

»Kmečke zveze« morajo delati na to, da se vsi člani »Kmečkih zvez« udeležijo volitev, da tudi agitirajo med seboj, med svojimi sosedi, da gredo na volišče. Zaupniki »Kmečkih zvez« morajo po posameznih vaseh in krajih opomniti vse volivce, da naj na dan 14. t. m. vsi brez izjeme store svojo prvo nalogo in politično dolžnost, da gredo volit. Glavno nalogo in delo pa naj izpelje odbor vsake »Kmečke zveze«. Načelnik vsake »Kmečke zveze« naj pred volitvami gotovo skliče odborovo sejo, v kateri naj bo na dnevnem redu v prvi vrsti agitacija — priprava za volitve. Odborniki si morajo razdeliti delo med seboj, vsak mora prevzeti gotov delokrog, gotove kraje, v katerih bo opomnil zaupnike, pa tudi posamezne člane, da se udeležijo volitev. Le na ta način je delo uspešno in volivci pa dobe veselje do političnega delovanja. — Vsak tajnik »Kmečke zveze« mora tudi pisмено opomniti zaupnike, da naj ti delujejo za obilno, polnoštevilno udeležbo pri volitvah. Člani »Kmečkih zvez« naj pa med seboj skrbje, da se tudi nečlani »Kmečkih zvez« udeležijo volitev.

Mi moramo letos ob jubilejnem letu res jasno pokazati, da se zavedamo, da je tudi nam dal naš presvitli vladar v spomin jubileja — darilo — volivno reformo, ki bo in mora prinesiti konečno zmago in korist slovenskemu narodu.

Političen pregled.

»NARODNA ZVEZA«.

V sedanjih resnih dneh, ko se odločuje usoda Jugoslovánov, je nastala potreba, da se oba slovenska državnozbornska kluba združita v političkih zadevah. Dolgo že ni bilo tako odločujočih trenutkov in jih najbrže zopet dolgo ne bo. Zato je bilo treba sedaj, v tej važni uri, zbrati vse razcepljene moči in zagotoviti enako jugoslovansko politiko v avstrijskem, ogrskem in hrvaškem državnem zboru. Zato sta se »Slovenski klub« in »Jugoslovanska zveza« dne 26. novembra sešla k skupnemu posvetovanju, kako bi se mogla zblížati v političko važnih vprašanjih. Dr. Šusteršič je sestavil in predložil pravila, katera sta oba kluba sprejela, ter tako osnovala »Narodno zvezo«. Vsa načela, po katerih se kluba ločita, bosta seveda ohranila tudi znanprej. Tudi bosta povsod samostojno nastopala v vseh manj važnih vprašanjih. Vsak klub ima v zvezi, ki šteje 37 poslancev, svojega načelnika. Za načelnika »Slovenskega kluba« je bil soglasno izvoljen dr. Šusteršič, za namestnika dr. Korošec.

DRŽAVNI ZBOR.

Dne 26. novembra je imel državni zbor svojo prvo sejo. Sedanji načelnik uradniškega ministrstva je razvijal program svoje vlade. Glavna njegova naloga bo, da pripravi zopet pot parlamentarnemu ministrtvu, ker mora vlada imeti trdno in zanesljivo večino, če hoče rešiti velika dela, ki jo čakajo. Za sedaj naj bi

zbornica rešila samo proračun, predlogo o Bosni in Hercegovini ter trgovinsko pogodbo. Sedanja vlada hoče tudi poskrbeti za jezikovni zakon na Češkem, ki bo za vedno končal prepire med Nemci in Čehi. Med tem se tudi stranke sporazumejo, kakor upa Bienert, tako da se že pred Božičem sestavi parlamentarno ministrstvo. Poslanci so ministrskega predsednika mirno poslušali, le po njegovem govoru je nastalo malo hrupa. Oglasil se je nanirec k besedi češki poslanec Klofač, ki je znan kot velik prijatelj Srbov in še večji sovražnik Nemcev. Zato so nemški radikalc prišli kričati nad njim: »Marš v Srbijo! Veleizdajavec!« Češki radikalc in z njimi žal tudi nekateri Hrvatje so vpili: »Živela Srbija! Proč z aneksijo!« Vendar pa je zbornica z veliko večino odklonila Klofačev predlog, naj se razpravlja o govoru ministrskega predsednika.

Dva dni kasneje, dne 28. novembra, sta se vršili povodom cesarjevega jubileja slavnostni seji državnega zbora in gosposke zbornice. Slavnostna govora sta imela predsednik dr. Vajskirchner in knez Vindišgrec. Socialnih demokratov, čeških in nemških radikalcev ni bilo k seji. Nemški poslanci so Nemce močno prepvili. Vsa slavnostna seja je trajala kakih pet minut, nakar je bila seja takoj zaključena.

HRVAŠKI POSLANCI V BOSNI.

Ker hrvaške dežele pošiljajo zastopnike deloma v avstrijski, deloma v ogrsko-hrvaški državni zbor, so se hrvaški poslanci posvetovali na Dunaju, kako naj z istimi zahtevami za Bosno nastopijo v tem in onem parlamentu. Posrečilo se jim je zediniti se; obenem je zastopnik hrvaških poslancev ogrsko-hrvaškega državnega zbora, Stefan Zagorac, stopil v zvezo tudi s »Slovenskim klubom«, tako da bodo Jugoslovani pri svojih zahtevah o Bosni nastopili kot en mož.

DIJAKI SE STRELJAJO.

Laški dijaki in poslanci že dolgo zahtevajo italijansko vseučilišče v Trstu. Nemcem to seveda ni po volji, ker namerjajo Lahe polagama spodriniti iz Trsta ter zasesti to najvažnejše avstrijsko pristanišče. Zato so avstrijske vlade laške poslance vedno pitale s praznimi obljubami, a storile niso ničesar. Tedaj so Italijani sklenili, da povedo svoje zahtevo tako na glas, da jo bo moral slišati tudi najboljši gluh minister. Dne 23. novembra se je sprehajalo 200 laških dijakov na dunajski visoki šoli ter čakalo, kak odgovor prinesejo njihovi tovariši, ki so jih poslali v ravnateljstvo pisarno zahtevati laško vseučilišče. Na univerzi je bilo tudi zbranih do tisoč nemških dijakov. Ko so Italijani začeli vpiti: »Živelo italijansko vseučilišče!« ter peti, so jih Nemci naskočili in jih pričeli obdelovati s palicami in biči. Nato so Lahi streljali in Nemci seveda tudi. Ko so se zgrudili štirje nemški dijaki, so Nemci zbesneli in vnel se je tak pretep, da je morala policija vdreti z golimi sabljami v vseučilišče. Nad trideset dijakov je težko ranjenih.

Nemci so laške dijake močno premlatili, a samokresov se je avstrijska vlada vendarle ustrašila. Ministrski predsednik se je vdal in je obljubil laškim poslancem, da pride predlog o italijanskem vseučilišču kmalu na vrsto v državnem zboru.

POLITIŠKE MEGLE.

Sedaj je evropska politika kakor ljubljanska zima. Zjutraj se navlečejo goste megle in nihče ne ve, kaj pride iz njih. Ali sneg ali dež ali solnce ali ostane megleno. Za trenutek se včasih megle pretrgajo in razvlečejo, solnce posije in človek si misli: lepo bo. A komaj izreče, se solnce zopet skrije. — Tako v politiki. Danes mislijo: mir je, jutri pravijo: vojska bo — in nihče ne more za gotovo trditi, kaj se skuha v političkih loncih. Pretekli teden se je zdelo, kot da se vojski ne bo mogoče ogniti. Avstrija in Rusija se do sedaj še nista sporazumeli, Rusija hoče na vsak način, da mednarodna konferenca razpravlja o prikloplitvi Bosne, Avstrija pa zahteva, naj jo samo potrdi. Tudi s Tručijo ne gre vse gladko. Turki še vedno branijo avstrijskim trgovskim ladjam pristati v turških lukah; vsled tega trpi avstrijska trgovina velikansko škodo. Toda kadar Avstrija opomni turško vlado, naj poskrbi za varnost avstrijskega blaga, se ta izgovarja, da ne more ničesar storiti. Vsled tega bo Avstrija avstrijski poslanik iz Carigrada, kar pomeni, da Avstrija ne razume šale. Baj zahteva Turčija tudi, naj se na mednarodni konferenci da Srbiji in Črni gori kaka »odškodnina«, toda temu ne bo Avstrija nikoli pritrčila.

Tudi Nemčija in Anglija se že dolgo gledata po strani. Da je tudi tukaj mogoča vojska, dokazuje to, da je dne 23. novembra tega leta angleški vojni minister predlagal v gosposki zbornici, naj se angleška vojna sila pomnoži na en milijon mož. To niso mačje solze! Taka zahteva jasno dokazuje, da tudi Angleži pričakujejo vojsko. Vrh tega se to razvidi iz ministrovih besed, ki je dejal, da Nemčija lahko vsak čas preplavi Angleško s svojimi izbornimi četami. Najznačilnejše pa je, da je zbornica ta ministrov predlog klub velikanskim stroškom, s katerimi se bo morala država obremeniti, z veliko večino sprejela.

Najbolj miroljuben je italijanski ministrski predsednik Titoni. On resnično in odkritosrčno podpira Avstrijo ter skuša posredovati med državami. Toda ravno zato ga sovražniki Avstrije, ki jih je v Italiji mnogo, ne marajo in so mu že skušali izpodnesti ministrski stol. Toda večina zbornice mu še vedno zaupa. — Tudi Francozi bi najrajši videli, ko bi ostalo vse lepo pri miru. Močno se namreč boje, da bi se naenkrat prikazali na francoskih tleh nemški bajoneti, če bi prišlo do splošne evropske vojske.

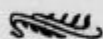
SRBIJA IMA PUŠKE IN PAMET.

Rurski car je hotel pokazati Srbom svojo veliko naklonjenost in je ukazal, naj se jim podari iz državne zaloge sto tisoč pušk. Tako so Srbi dobili puške, toda sedaj, ko bi lahko šli na vojsko, so se skoro tudi spametovali: Belgrajski »Dnev-

ni list« je očital srbskemu časopisju, da je le škodovalo Srbiji z neprestanim podpihovanjem. Dražilo je ljudi na vojsko, dasi bi s tem bila le Srbija oškodovana. Ko je poročalo o političkem položaju v drugih državah, je pisalo samo o tistem, kar je bilo za Srbijo ugodno, vse drugo pa zamolčalo in tako vodilo ubogo občinstvo za nos. Zato priporoča časopisom, naj bodo odslej pošteni in pravični ter naj ne varajo svojih bravcev; občinstvu pa svetuje, naj bo mirno in naj vse dogodke sodi trezno. — Dasi se zdi, kakor bi se Srbija po malem spametovala, se Avstrija vendar ne bo dala premotiti. Ne dela sicer javnih priprav za vojsko, toda na tihem je vse gotovo, in kadar zadoni vojna trobenta, bodo stali avstrijski polki v vrsti. Dokler hoče Srbija mir, ga hoče tudi Avstrija; kadar pa poči prva srbska puška, zagrome tudi avstrijski topovi. Sicer pa ni pričakovati, da bi se Srbija res zapletla v vojsko. Saj ima sama s seboj toliko opraviti, da komaj utegne misliti na »podjarmljene« brate v Bosni. Vrhu tega je pred kratkim srbskega kralja zadel mrtvoud in zato politiki še vedno sodijo, da odstopi.

ČRNA GORA SE OBOROŽUJE.

Iz Črne gore poročajo, da so vsi Črnogorci od 17. do 70. leta oboroženi s puškami in strelivom. Srbski častniki vadijo črnogorske čete, ob celi hercegovski meji stoji črnogorsko topništvo, vsa dežela je kakor vojni tabor. — Črnogorci so se že od nekaj radi igrali z orožjem, pa najbrže bo njihov knez toliko previden, da iz tega ne bo posebne nesreče.

LISTER.

Zadnji dnevi Jeruzalema.

(LUCIJ FLAV).

Zgodovinski roman. — Spisal J. Spillmann D. J

(Dalje.)

ŠTIRINDVAJSETO POGlavJE.

Eleazarjevo zmagoslavje.

Jeruzalem je bil začetkom avgusta leta 66. razdeljen v dva taborišča. Tempeljsko goro je zasedla stranka gorečnikov pod Eleazarjevim poveljstvom. Njim na pomoč je prišlo nekaj tisoč ben Giorovih ljudi in pa oddelek Galilejcev. Nasproti njim so na gori Sijon taborile čete, ki jih je poslal Agripa velikemu duhovniku in mirovni stranki v visokem zboru na pomoč, da bi zadušile upor. Rimski vojaki so bivali le še v palači Antoniji in v kraljevem gradu. Vojna stranka je naraščala dan za dnem. Vse revnejše ljudstvo v mestu in vsi, ki so se navduševali za Mojzesovo postavo, so v gostih trumah prihajali na tempeljsko goro. Ničesar ni manjkalo, razven orožja.

Neizrečeno je bilo torej navdušenje množice, ko je se zvedelo, da se je Eleazarju posrečil skriti in tihi napad na trd-

njavo Masado, napolnjeno z bogatim orožjem.

»V Betlehem je prispela njegova karavana z mnogoštevilnimi zaboji orožja,« so klicale čete na tempeljskem dvoru. — »Pridite, hitimo jim nasproti! Menahem naj med tem s svojimi Galilejci brani tempelj.«

Tisoči in tisoči so ponoči odšli proti Betlehemu. Tam so se oborožili z zaplenjenim orožjem, oblekli si oklepe, nataknili kovinske čelade, prijeli so za ščit in meč in se radovali: »Slava Eleazarju! Slava našemu poveljniku! Živel meč Izraelov! Živel lev iz rodu Judovega!«

Tako so vodile čete Eleazarja zmagoslavno v Jeruzalem. Spredej so stopali vojaki v novem orožju, ki se je krvavo bliskalo v rdeči jutranji zarji, in so prepevali pesmi in vzklikali: aleluja! Za njimi je jezdil Eleazar visoko na svojem črnem žrebetu — ponosen junak. S plamenčimi očmi je gledal čez čete, ki so vrvele okrog njega in mu klicale neprestano: »Blagoslovljen bodi, ki pride v imenu Gospodovem! Aleluja!« Za Eleazarjem je jezdila na belem mehariju Tamara, do oči zagnjena, in je s trepetajočim srcem zrla na radujoče se množice, ki so obkrožale Eleazarja. Nazadnje so stopale tovrstne živali, obložene z orožjem, in ob strani po štiri vrste vojakov.

Tedaj se zasvetijo pred njihovimi očmi obzidja in strehe Jeruzalema, v daljini blišči tempelj v zlati barvi. »Ali je mogoče?« se vpraša Tamara. »Ali bo res Izrael osvobojen po možu, ki ga zmagoslavno imenuje množica mojega ženina?« In drhteč gleda devica na jezdeca, ki sedi pred njo na žrebetu tako pogumno, kakor bi bil že premagal vesoljno rimsko cesarstvo. Ko pridejo v obližje kraljeve palače in prifrči nekaj strelc iz rimskih lokov proti množici, jezdi Eleazar Tamari ob strani in jo krije s svojim ščitom. »Ta je priletela od tvojega mlečnozobega stotnika,« se ponorčuje iz puščice, ki se odbije na njegovem ščitu. »Rimljan te ne privošči meni, ko je sam obupal, da te pridobi.«

Skozi betlehemska vrata se prikaže truma žen. Na zvoneče kotličke bijejo in vrte ročne bobenčke s pripetimi zvončki. V kolu plesajoče hite Eleazarju nasproti ter pevajo posamič in v koru: »Čast in slava zmagalcu Masade, poveljniku v boju proti Rimljanom, meču in ščitu naših bratov! Slava tudi njegovi nevesti, ki si jo je izvolil izmed hčerâ izraelskih!« V tisočeri odmevih ponavlja ljudstvo po ulicah in po strehah zmagoslavni klic: »Živela zmaga! Živela svoboda! Maščevanje Rimljanom! Smrt izdajalcem!«

Tako pridejo do širokih stopnjic, ki vodijo iz spodnjega mesta na tempeljsko goro. Eleazar skoči s svojega žrebeta in pomaga Tamari iz sedla meharija. Med dvojno vrsto oborožencev, ki so s ščiti odbijali strelce rimskih vojakov iz palače Antonije, pelje Eleazar devico proti svetišču.

Tako je prišla Tamara konečno na sveti grič, kamor bi že o velikonočnem prazniku morala priti s svojim očetom. Po vseh udih je trepetala, gledajoča pred se-

boj velikanški tempelj. Še so ji zveneli po ušesih zmagoslavni klici, ki so jo proslavljali kot nevesto prvega izraelskega bojevnika. To je vplivalo nanjo kot močoven čar, ki se mu je težko popolnoma ustaviti. Ali ji ni bil Eleazar od očeta namenjen kot njen ženin? Ali se ni njej nasproti obnašal plemenito? Ali ga ni prej sodila popolnoma krivično? Zdaj, ko ga ves narod slavi kot junaka in osvoboditelja, celo kot predhodnika Mesijevega, kako bi ne trepetalo v ponosu njeno srce?

Vkljub temu je pričujočnost svetega kraja pregnala vse posvetne misli iz njene čiste duše. Izvila se je Eleazarju, ki jo je prijel za roko, in je rekla: »Božji šotor med ljudmi!« Nato je hotela oditi na marmorne stopnjice, ki vodijo proti ženskem dvoru.

Toda Eleazar jo zadrži in opozori, da je nevaren oni del svetišča zaradi strelc, ki jih mečejo rimski vojaki iz bližnje palače Antonije. Nato zavijeta na desno po stopnjicah navzgor. Prostor okrog tempelja so zasedli Galilejci. Zmagoslavnega prišleca niso pozdravili, kakor se spodobi. Predrzo stopi Menahem, njihov poveljnik, z malo četo predenj in mu hoče zabraniti vhod do tempelja.

»Mi Galilejci smo sami dovolj močni, da branimo svetišče,« se razkorači Menahem, katerega je jezilo, da ves Jeruzalem proslavlja Eleazarja, a za njegove zasluge se nihče ne zmeni. »Boljše bo, da odslej braniš ti samo spodnje obzidje. In če hrepeniš po tem, da bi tebi v čast kričalo ljudstvo po ulicah, tedaj pojdi in naskoči Antonijo. To bi bilo bolj junaško dejanje, kakor pa svojenje Masade, ki se ti je posrečilo po grdem izdajstvu.«

Eleazar pobledi kakor kamen ob teli zasmehljivih besedah grobega Galilejca. »Ti boš mene, sina velikega duhovnika in izvoljenega poveljnika tempeljske straže?« vikne v veliki jezi in potegne meč iz nožnice. »To mi boš plačal s svojo nečisto krvjo!«

V bližnjem trenutku bi se vnel med poveljnikoma boj na življenje in smrt, če bi ne skočila vmes Tamara in zahtevala miru zaradi svetega tempeljna. »Ali hočeta vpričo skupnega sovražnika umoriti drug drugega?« vzklikne devica in pokaže na palačo Antonijo. »Proč z meči! Podajta si kot brata roke in si med seboj pravično razdelita varstvo svetišča!«

Lepe Tamarine besede so učinkovale celo na grobega Galilejca. Eleazarju ponudi roko, rekoč: »Naj bo, nisem mislil tako hudo. Polovico prostora okrog svetišča lahko zastražiš s svojimi bojevniki. Toda pri prihodnji svečani daritvi zahtevam zase prvo mesto. Saj sem vendar sin onega Juda, ki je učil, da moramo služiti samo Bogu in ne obenem Rimljanom. Toda Kaifa in več vaših učiteljev je reklo, da je dovoljeno služiti Rimljanom. Kaj, ti ne maraš moje roke? Sramuj se, da ne moreš premagati najmanjše nejevolje! Kakor hočeš. Ne potegujem se za tvojo prijaznost.«

Za trenotek požre Eleazar svojo jezo; toda v srcu priseže krvavo maščevanje. Brez besede gre za Tamaro, ki stopa

med trumo Galilejcev proti krasnemu vzhodnemu portalu. Ko pride Tamara do pozlačenih vrat, ki se odpirajo v svetišču, pade na kolena in moli. Toda Eleazarju ni mar molitve. Preveč ga še pečejo v srcu besede, s katerimi ga je razžalil Menahem.

Ko Tamara konča svojo molitev, jo pelje Eleazar skozi ženski dvor v stranske prostore, kjer so stanovale tempeljske device. Njihova stara prednica Fenena je bila Eleazarjeva teta. Nanjo je mislil Eleazar, ko je Tamari obljubil, da ji bo drugod, in ne pod očetovo streho, preskrbel bivališče. Kje bi ji mogel preskbeti pripravnejše in varnejše stanovanje, ko je divjal boj po vsem svetu.

Eleazar potrka na vrata, in stara vrtarica ga pelje v sobo, ki je bila po sredi pregrnjena z visokim, lesenim omrežjem. Kmalu se prikaže za omrežjem Fenena, visoke, od starosti upognjene postave, oprta na palico. Njeno veliko oko zre modro in prijazno na Eleazarja in njegovo spremljevalko.

»Tu sem ti pripeljal Tamaro, hčerko pismouka Sadoka, ki mi jo je oče izbral za nevesto, kakor zahteva Mojzesova postava. Toda zdaj ni čas ženitovanja, ampak čas vojske. Zato sem prisegel, da šele tedaj popeljem nevesto v svojo hišo, ko ne bo nobenega Rimljana več v svetem mestu in v deželi, ki nam jo je Gospod izročil kot dedščino. Njenega očeta so žali bog roparji ubili na poti v Jeruzalem; zato se mi je zdelo najboljšje, da izročim devico tebi v varstvo, teta. Vzprejmi takoj siroto in jo čuvaj v hiši božji, dokler ne pridem po njo kot zmagalec in rešitelj Izraelov.«

»Bog dodeli tebi zmago in ljudstvu rešitev!« odvrne Fenena. »Ne pozabi, da je slabotna tvoja roka, če ji Gospod ne daje moči. Ravno kar sem slišala o tvojem zmagoslavju; obrni se k Bogu, da te ne zavrže zaradi tvojega ponosa tako, kakor je zavrzel Saula. Post in molitev in čudeži — samo ti nam morejo priboriti zmago nad rimskimi četami.«

»Prav, le posti se in moli, teta,« odvrne Eleazar nestržno: »A jaz nimam časa, da bi poslušal tvoje nepotrebne opomine. — Z Bogom torej, Tamara! Pozabi rimskega stotnika! Kajti — pri Bogu naših očetov! — ne trpim, da bi postala nevesta kakega pogana! V tebi bije, to sem spoznal danes, junaško srce, vredno največjega Izraelca.«

Fenena vzprejme Tamaro, in poveljnik tempeljske straže odide.

Fenena pelje na to Tamaro v njeno celico in ji svetuje, naj nekoliko leže k počitku, ker jo je utrudila dolga pot. Tamara stori tako.

Bilo je že pozno popoldne, ko potrka nekdo na njena vrata. »Ali še spiš, hčerka Sadokova?« se zasliši glas od zunaj. Tamara skoči pokonci iz svojih zmedenih sanj. Kje je slišala tak glas? Ah, res, to je glas stare dojljice Sare! »Sara, Sara, ali si ti? Pridi vendar notri!« vzklikne veselo. Sara se razjoka od veselja, ko zopet vidi svojo Tamaro.

Dolgo je trajalo, da sta se obe pomirili v veselem svidenju in si pričeli pripo-

vedovati svoje dogodke. »Ko me je konečno rimski deželni oskrbnik — da bi mogla tej grdobi razpraskati njegov zeleni obraz! — s sramotjenjem in zmerjanjem spodil iz gradu na cesto, si dolgo nisem mogla poiskati strehe in koščka kruha. Tedaj sem šla v tempelj in sem Gospoda prosila pomoči. Uslišal je moje molitev. Ko sem ob vratih tempeljskih devic težila svojo stisko, so me vzprejele za dekle in zdaj bivam popolnoma zadovoljna v tej hiši božji. Samo ti, golobica moja, in tvoj bratec Benjamin sta mi povzročila marsikako grenko urico. Toda, glej, Gospod je uslišal mojo vsakdanjo molitev in te je pripeljal semkaj.« Tako je končala stara dojljica svojo dolgo povest.

»Zdaj se pa hitro obleci, jagnjiče moje, v belo platneno obleko, kakoršno nosijo tempeljske device. Precej se prične večerna daritev. Z drugimi devicami pojdeš na galerijo v tempelj. Ko bo služba božja končana, pojdeš z devicami k skupni pojedini in tam te bo Fenena, ki je vsem tempeljskim devicam dobra mati in prednica, predstavila tvojim novim tovarišicam. Pri tem ti svetujem, ne jezi se, če te bodo ošabne hčerke sijonske gledale nevoščljivo v oči. Kajti precej se je zvedelo, da si nevesta Eleazarja, ki se je zmagoslavno vrnil danes v Jeruzalem. Tako sem tudi jaz zvedela za tvoj prihod.«

O tem je kramljala Sara, medtem, ko se je Tamara oblačila v belo, platneno obleko. In kar ji je takorekoč prerokovala, se je tudi v resnici zgodilo. Marsikaka tempeljska devica jo je pogledala z zavistnimi očmi; toda ona se je obnašala tako priprosto in skromno, ponižno in modro, da si je takoj osvojila vsa srca. Imenovala so jo svojo prijateljico, in mnoge so ji tudi privoščile, da postane nevesta najponosnejšega junaka v Jeruzalemu.

Še predno napoči noč, pokličejo Tamaro v vsprejemno sobo. Ob lesenem omrežju stoji njen bratec. Ko zagleda sestro, skoči visoko v zrak, tleskne z rokami in vikne: »Tamara, Tamara! Kaj, ti si? Zakaj si se našemila v to belo krilo? Rajše te vidim v tvoji sinji obleki. In zakaj so te kakor divjo ptico zaprli v to kletko?«

Tako sta vzklikala v prvi radosti še precej časa in nista prišla do pametnega pogovora. Prva se pomiri v veselju Tamara in vpraša bratca po njegovih zadnjih dogodkih. Natančno hoče zvedeti od njega, kaj je slišal od roparjev o ben Kajfi. Tedaj pa zapazi, da nista sama v sobi. Iz temnega kota se namreč prikaže mož, ki pravi, da je on — Anan ben Kajfa.

»Nisem hotel motiti prve radosti vajinega svidenja«, pravi mož s kuštravo, sivo brado in čudno prežečim pogledom; »zdaj se pa že lahko predstavim svoji ljubi bodoči sinahi kot Eleazarjev oče. Moj sin je danes prinesel blagoslov svojemu narodu in svoji hiši, ker je narodu priboril sklade orožja in sebi — nevesto. Kako si pa lepa! Kakor roža med cveticami. In gotovo si tudi toliko pametna, da ne boš poslušala praznega govoričenja prestrašenega dečka. Kako bi mogla verjeti, da gojim kako zvezo s takim tolovajem, kakor je ben Giora? Še manj pa, da bi izdal takim ljudem svoje ljubljene sorodnike.«

Tamara pogleda starcu z odkrito nezaupnostjo v hinavske oči in pravi: »Iz lastnih Eleazarjevih ust sem slišala, da večkrat občuješ z ben Gioro. Toda o tako groznem izdajstvu, o kakoršnem je Benjamin čul iz ust šajka Mardoha, težko verujem. Kajne, bratec, zmotil si se? Šajk ni tako rekel o ben Kajfi?«

Benjamin se silno prestraši in odvrne tiho: »Ne vprašuj me o tem. Sicer me bo zopet zaprl h svojemu staremu očetu, ki je obseden od hudobnega duha.«

»Kaj pomeni to šepetanje?« reče trdo ben Kajfa in stopi bližje. »Kaj govori deček o hudobnem duhu? Čakaš, te bom že odvadil laži! Ali mi nisi obljubil, da o tistem neumnem čvekanju —«

»O tem nisem ničesar zinil Tamari, dé deček prestrašeno.«

»Toda ti moraš priznati, da je vse samo neumno nesporazumljenje!«

»Tega ti nisem obljubil, ampak samo, da o tem govoril ne bom. Sicer bi se moral lagati, in laž je greh«, odgovori Benjamin boječe.

Tamara je zvedela dovolj, zato ni dalje izpraševala brata o tem, kar je slišal od šajha Mardoha. Vprašala je samo po očetu in po imetju, ki ga je imel pri sebi.

Ben Kajfa začne sam od sebe pripovedovati o tej točki in se jezi nad deželnim oskrbnikom, ki je z vso dedščino zbežal v Cezarejo. Nato potegne iz svojega plašča kos papirusa, na katerem je bilo zapisano, da je on oskrbnik vsega Sadohovega premoženja, iz pasu pa vzame tintnik in pero. Vse skupaj prijazno ponudi Tamari: »Podpiši se tukaj! Samo zaradi oblike. Saj po postavi sem že tako kot najbližji sorodnik tvoj zakoniti varuh.«

Tamara pa odvrne: »Ne bi bila pametna, če bi se podpisala pod listino, katere vsebine ne poznam. Pusti jo tukaj, da jo preberem jutri. Sicer pa je moj oče gotovo dal natančna naročila svojemu vestnemu oskrbniku v Antiohiji. Že pred tedni sem mu po zanesljivih ljudeh sporočila vse, kar se je zgodilo. Ko bi ne bila izbruhnila vojska, bi bil že tukaj. Toraj jutri.«

Ben Kajfa se ugrizne v ustnice. Nato vzame listino in pisalno orodje, rekoč: »Ti si v resnici zelo previdna. Skoraj bi bil opravičen, da se jezim nad teboj. Toda brez zamere. Jutri ti prinesem podpis od sodnika, ki me bo uradno postavil za varuha tebi in tvojemu bratcu. Z Bogom. Na svidenje!«

»Jutri pridem zopet, če mi bo mogoče. Zdaj poznam pot«, zakliče Benjamin, ko ga ben Kajfa odpelje s seboj.

(Dalje prihodnjič.)

Pozor, možje ljubljanski!

Tridnevnicca za može.

V proslavo jubileja sv. očeta, katerega smo letos bolj malo praznovali, bo v nedeljo, 6., v ponedeljek, 7. in v torek, 8. decembra (praznik Brezmadežnega spočetja) tridnevna pobožnost za može v Ljubljani; in sicer v nunski cerkvi, ki je te dni edina toliko prosta,

da je mogoče v njej obhajati tako pobožnost, kajti farne cerkve so te dni preveč zasedene. V nedeljo, 6. decembra, bo pridiga ob petih popoldne, v ponedeljek ob sedmih zvečer, na praznik Marijinega spočetja pa ob sedmih zjutraj pridiga, sv. ma-

ša in skupno sv. obhajilo za tiste, ki se ga bodo hoteli udeležiti. Tega skupnega sv. obhajila se bodo udeležili tudi teli o v a dci in sicer v svoji uniformi (telovadski obleki). Ako ti miadi, živi fantje to storé, ali ni to vzpodbudno tudi za druge?!

Može in mladeniči ljubljanski krščanski! Pridite vsakikrat polnoštevilno zaveni! Izkažite se res katoliške može! Agitirajte za to prireditev! Žene in dekleta, opozorite moške nanje! Ljubljana, pokaži, da si še krščanska!

Razgled po domovini.

Petdesetletnico rojstva je obhajal v sredo, dne 2. decembra, prelat Andrej Kalan, kanonik in vodja deške sirotišnice »Marijanišča«. Znano je delovanje tega zaslužnega moža v javnem življenju; saj je ni obče koristne zadeve, pri kateri bi on ne bil sodeloval s svojimi izrednimi silami v zadnjih desetletjih. »Domoljub« pa se prav posebno veseli, da je Bog dal čakati petdesetletnico njemu, ki je bil njegov ustanovitelj in dolgoletni uradnik in ki se še vedno neprestano zanima za njegov razvoj in prospel. Bog živj prelata, da dočaka še lepših sadov, ki jih rodeva od njega usejano seme!

Izjava. Na mnogobrojne zahteve, da naj sprejem kandidaturu v okrajih Žužemberk-Ribnica-Lašče-Kočevje, izjavljam, da kot pristaš S. L. S. kandidaturu odklanjam. Obenem se vsem somišljenikom na zaupanju zahvaljujem in jih prosim, da oddajo svoje glasove kandidatu g. dr. Peganu. Ivan Vehovec, župan žužemberški.

Vladarjeva šestdesetletnica se je po vsej Avstriji izvršila z največjim sijajem. Vsi avstrijski narodi so tekmovali med seboj, kake bi pokazali svojo ljubezen in udanost najprijubljenejšemu vladarju na mogočnem habsburškem prestolu; po vseh cerkvah so se vršile slovesne službe božje. Iz milijonov grl je prihajala 2. decembra k Vsemogočnemu odkritostna prošnja: Bog živi, Bog ohrani Avstriji mogočnega cesarja Franca Jožefa I. Kajpada je tudi slovensko ljudstvo na Kranjskem na slovesen način dajalo duška svojemu veselju nad 60letnico vladanja presvitlega cesarja. Po vsej deželi so se vršile slovesne službe božje in slovesno zvonjenje je naznanjalo dan veselja. — V Ljubljani je bila krasna razsvetljava javnih poslopj, cerkva in zasebnih hiš. V stolnici je bila slovesna sv. maša, pri kateri so bili zastopani vsi uradi z deželnim predsednikom na čelu in vojaštvo. Topovi so gromeli na Gradu. Zjutraj in zvečer je godba igrala po mestu. Opoldne so slovesno odkrili ob navzočnosti velike množice cesarjev spomenik pred sodnijsko palačo.

Kranjski deželni odbor pred cesarjem. Pretečeni ponedeljek so se poklonili vsi avstrijski deželni zbori cesarju na Dunaju. Tudi kranjski deželni odbor se je polnoštevilno poklonil vladarju.

Avstrijski škofje pri cesarju. V četrtek, 26. novembra, je presvetli cesar sprejel množično poklonstveno deputacijo avstrijskih škofov. Dunajski kardinal Gruša je v krasnem govoru povdarjal izredno slovesnost, naglašal vladarjevo vero in neomahljivo zaupanje v božjo previdnost tudi v največjih bridkostih in se zahvalil za brezštevilna dela krščanskega usmiljenja. Ginjen je vladar odgovoril. Naglašal je nujno potrebo vere kot edino oporo za obstoj in vlado države. Javno je zatrjeval, da je in hoče ostati zvest sin cerkve in vere. Povdarjal je, da je v premnogh nesrečah in bridkostih edino v veri zajemal

tolazbe. Obljubil je, naj se cerkev vedno zanaša na pravno pomoč države. S kranjskega so bili navzoči premil. g. knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, stolni prošt ljubljanski Janez Savojec, novomeški prošt dr. Elbert, zatiški opat Gerard in provincialni frančiškanov p. Placid Fabian.

V Ljubljani se je ustanovilo 22. novembra društvo rokodelskih mojstrov, kateremu je takoj pristopilo lepo število mojstrov. Na obč. zboru je predlagal g. pasar Kregar, naj odbor društva sestavi resolucijo, katero naj odpošlje občinskemu odboru, deželnemu odboru in sploh javnim napravam, da se pri oddaji del ozirajo v prvi vrsti na domače obrtnike. Resolucija je bila kajpada z navdušenjem sprejeta. Mojstri, pristopajte temu prekornemu društvu. V slogi je moč! Predsednik društva je g. Pust.

Javni shod v Trbovljah »pri Jagru« ste priredili delavsko in pazniško strokovno društvo v Trbovljah dne 22. novembra. Poročal je poslanec dr. Benkovič o položaju v državnem zboru, o socialnem zavarovanju in o perečih vprašanjih, dalje o noveli k zakonu o zavarovanju privatnih uradnikov. Pred tem shodom se je vršil shod »Kmečke zveze«, na katerem je poročal poslanec Terglav. Oba shoda sta izborna uspeša, trajala sta tri ure. Prihodnji shod se vrši sredi decembra t. l.

Socialnodemokratska stranka v Trstu je v razpadu. Nedavno je bil zaupni shod, ki je sklenil opustiti izdajanje dnevnika »Il Lavoratore« in razpustiti uredništvo. Sodrug drž. poslanec Pittomi je dejal, da je stranka vsled ac. ranjih osebnih bojov v popolni desorganizaciji in je vsled tega vsa stranka v razsulu. Izvoljena je bila komisija, ki naj poizkuša poravnati nasprotstva. Vzrok temu razpadu je iskati v dejstvu, da je nek sodrug odnesel obilo strankinega denarja, a vodstvo se ga ne upa zasledovati, da ne izda raznih tajnosti. Tu pometajte, sodrugi, pred domačim pragom in pustite slovensko ljudstvo v miru.

Slovenska spodnještajerska krščansko-socialna zveza je imela izborni obiskani občni zbor 22. novembra v Celju. Bilo je navzočih nad 400 mož in mladeničev. Zboru je predsedoval državni poslanec dr. Korošec. Slovensko katoliško dijaštvo je zastopal jurist Ogriček. Predsednik dr. Hohnjec je poročal o plodovitem delovanju zveze, ki ima včlanjenih že nad 90 društev. Po zvezinem občnem zboru poroča predsednik Zveze slovenskih mladeničev Zebot o delovanju Mladiške zveze, ki se je ustanovila dne 8. junija. Shodov je imela že devet. Pod njeno zastavo se zbira okoli 10.000 mladeničev. Mladiških zvez je na Spodnjem Štajerskem nad 20. Nek celjski listič je imenoval naše delo hujskanje. Toda, ali je to hujskanje, če se navdušujemo za verske in narodne ideale. Od teh idealov ne ponehamo nikdar. Zahvali se dr. Hohnjecu za sodelovanje.

O rudniški nesreči v Hammu na Vestfalskem, o kateri smo že poročali v »Domoljubu« še ni dognano povsem natančno število ponesrečencev; utegne biti med njimi okrog 60 Slovencev. Štirje bratje, Andrej, Tomaž, Anton in Ivan Kravanja iz Soče, hiš. št. 140, pri

Bovcu, so tudi med ponesrečenci. Hkratu je izgubil 70 let stari oče vse svoje odrasle sinove. Prvi trije so zapustili vdove z otroci. Ponesrečil se je tudi Jožef Cuder iz Soče pri Bovcu. Ostali Slovenci so večinoma Štajerci, nekateri pa Kranjci.

Stoletnica rojstva dr. Janeza viteza Bleiweisa, »očeta slovenskega naroda«, je bila 19. novembra.

Za župana v Dobrnjčah je bil izvoljen Fr. Kužnik iz Podlisa. Za svetovalce pa Kovač Anton, Kužnik Jožef, Zupančič Anton, Strojini Janez, Šenica Jožef, Kresal Franc in Slak Jernej. Vsi so pristaši S. L. S.

Slovenska krščansko-socialna zveza prireja vsak terek v svojih prostorih v »Unioni« ob pol 8. zvečer izborni obiskana predavanja. Doslej so predavali dr. Krek, dr. Lampe, dr. Pegan, dr. Aleš Ušeničnik. Tudi razni tečaji so dobro obiskani; najbolj tečaj za laški jezik. Morali so ga deliti. Laščino poučujeta profesor dr. Opeka in kanonik dr. Koren. Ob nedeljah se vrše dopoldne ob 10. delavski shodi. Opozarjamo somišljenike na te priredbe.

Znamenje časa. Pričetkom letošnjega šolskega leta vpraša nek dunajski nadučitelj devetletno deklico po rojstvu, imenu itd. Ko jo vpraša, kateri veri pripada, če je katoličanka, deklica hitro odgovori: nisem katoličanka, pač pa sem socialistične vere. Deklica, ki je hči socialnodemokratskih starišev, je jasno izpovedala, da socialisti niso katoličani. Saj je pa tudi res, da rdečkarji nobeni veri niso tako sovražni kakor katoliški. Zato je vsaka trditve socialnih demokratov, tudi slovenskih, da niso veri sovražni, nesramna laž in podla hinavščina.

Vinarski shod v Novem mestu se je izborni obnesel. Udeležba je bila naravnost ogromna, ker je bil po tem shodu v istih prostorih vinski semenj. — Otvoril je shod vodja grnske kmetijske šole g. Rohrman, ki je razložil program shoda, namreč: 1. O povzdigi vinske kupčije potom zadružne organizacije; 2. o izboljšanju grometa z vinom, in 3. o izvozu vina v tujino.

Nad 28.000 kron je dosedaj nabranih za žrtve 20. septembra. »Združeni odbor« je nabral že nad 20.000 kron, dr. Gregorič nad 6000 kron in narodne dame okolu 2000 kron.

Morilec vipavskega dekana znani Pangerc je umrl v ljubljanski bolnišnici deželnega sodišča. Sušica ga je umorila. Tako je končal ta nesrečnež svoje življenje. V zaporu je prebil od junija, torej še ne šest mesecev.

Izboljšava pri smodkah. V tobačnih tovarnah uvedejo nov način zvijanja tobaka, kakor je uveden že na Nemškem. Smodke ne bodo več tako trde, kakor dosedaj, ampak rahlejšje, oziroma ohlapnejše. V tobačni tovarni Tachau je novi način že uveden.

Nabirajte jubilejne znamke! Tovariši, dižaki in somišljeniki! Znatni dohodek lahko naklonite »Slov. dijaški zvezi« in s tem pomagajte obmejnim Slovincem, ako nabirate jubilejne znamke in jih pošljete zvezi. Nabirajte torej povsod jubilejne znamke in jih pošljite predsedniku »Slovenske dijaške zveze«: Ju-

rist Marko Natlačen, Dunaj, VIII., Stroziggasse 42.

Novi Slovenski Štajerc. Zadnje binkoštno nedeljo je imel v Zidanem mostu dr. Ploj svoj sestanek s kranjskimi liberalci, da bi prestavil svoj list v Krško. Povej mi s kom občuješ in povem ti, kdo si.

Duhovske spremembe na Spodnjem Štajerskem. Prestavljen je g. kaplan Nikolaj Jamšek iz Dramelj v Trbovlje, na njegovo mesto pride g. kaplan Ivan Zajc iz Škal. G. kaplan L. ocačarič je prestavljen iz Trbovelj k Sv. Juriju ob Taboru. Za dekana dekanije »Šaleška dolina« je imenovan novi župnik, vlč. gosp. Ivan Rotner, dosedaj župnik v Pamečah pri Slovenjgradu.

Pazljivo čkajte! Z ozirom na naglo širjenje škrlatice po nekaterih krajih naše dežele v zadnjem času, se opozarja občinstvo, da po svoji moči pomaga pristojnim oblastim omejiti to nevarno kugo, ki tirja toliko žrtev. Sledeči opis naj omogoči spoznati bolezen brž v začetku in takoj poklicati zdravnika. Kajti le tako dobi bolnik potrebno primerno postrežbo in pristojna oblast možnost, vse potrebno ukreniti, da se bolezen kolikor mogoče omeji. Škrlatica napade najraje otroke, in le bolj po redko odrasle. Začne se navadno z mrzlico, kateri sledi huda vročina. Bolnik toži, da mu boli glava, težko požira. Ponoči je nemiren, blodi. Dan pozneje se pokažejo, navadno najprej na gornjem delu prs in na vratu, majhne rdeče lise, ki se kmalu razširijo po celem životu in zlijejo v splošno škrlatično rdečico, po kateri je dobila bolezen ime. V tem težkem stanju se nahaja bolnik par dni. Potem začne rdeči izpah polagoma bledeti, vročina se začne nižati in kakih osem dni po začetku bolezni se jame po celem telesu luščiti koža. To je splošen opis bolezni, ki se pa ne pojavi vedno z vsemi omenjenimi znaki, ki je včasih lažja, včasih težja. Najbolj značilna je ona splošna rdečica, visoka vročina, zatekle žleze na vratu in grlu (težko požiranje) in luščenje kože. Bolezen je zelo nalezljiva, zlasti za otroke. Včasih zadostuje samo kratko bivanje v sobi, kjer leži bolnik, da se jo naleže. Tudi vse osebe in sploh vsi predmeti, ki so prišli v dotiko z bolnikom, so nevarni, da prenesejo bolezen. Zato je treba takoj, ko se pojavijo prvi njeni znaki, spraviti bolnika v posteljo in zabraniti vsem osebam, ki niso za postrežbo neobhodno potrebne, vstop v dotično sobo. Vse drugo potrebno odredi potem zdravnik, katerega je treba, naj bo še enkrat povdარიeno, v vsakem sumljivem slučaju takoj poklicati.

V Brežicah se vrši dne 6. decembra v Narodnem domu javen shod. Poroča državni poslanec dr. Benkovič.

Slovenske novice iz Amerike. Ustrelil je po neprevidnosti v Aurori, Minn., v Ameriki Slovenec A. Geršin Slovenca Tomo Rebroviča. — Nagloma je umrl v Clevelandu Slovenec Alojzij Šusteršič, doma iz Žužemberka. Istotam je nagloma umrl Slovenec J. Ogrin. — Ameriški listi poročajo iz Clevelanda: V Amusement-gledališču blizu St. Clair je stalno nameščen nabudni slovenski igravec na klavirju gospod Milan Trošt. Med angleškimi komadi se zasliši tudi semtertja slovenska narodna pesem, kar zanima zlasti rojake.

Prijateljem naše organizacije priporočamo naše »Prvo ljubljansko delavsko konzumno društvo«. Vedno se sliši klic: Svoji k svojim! vendar jih je tako malo, ki se ga drže. Mnogi nas povprašujejo, kam naj hodijo nabavljati svoje potrebe. Ti gotovo ne vedo, da imamo v Ljubljani že 13 let konzumno društvo, ki sicer na tihem, pa prav uspešno deluje in trajno napreduje. Letošnja polletna bilanca je pokazala, da ima društvo okrog 27.000 kron premoženja, tem nasproti pa, neupošteva je deležne vloge, dolga samo okrog štiri tisoč kron.

To je pač številka, ki jo je veselje slišati. Vsak prijatelj naše organizacije naj se osebno pouči v društvenih prostorih na Kongresnem trgu št. 2 v pritličju, to je v Ovičičevi hiši, kjer je bila preje »Ljudska posojilnica«. Delež, ki se zamore plačati tudi v tedenskih ali pa mesečnih obrokih, znaša 30 K. Ta delež se po izstopu društva vrne. Pristopnina znaša pa 1 K. Društvo daje poleg dobrega in cenega blaga članom vsakoletno petodstotno dividendo od svote čez leto nakupljenega blaga, in štiri odstotno dividendo od deležnih vlog. Razmere v društvu so popolnoma familiarne in vsak član se počuti kot bi bil doma. Takih ugodnosti ne more nuditi noben trgovec, kajti ves dobiček, ki se napravi pri blagu, ostane last članov, tako, da se deloma razdeli med nje, deloma pa ostane njih skupna društvena last. Torej svoji k svojim!

Zlatokopi, povest iz misijonskega potovanja po Alaski. Spilmann XVI. zvezek. Prevzel Ivan Pirnat, naučitelj. — Poštenjak Hribar je prišel po tuji krivdi ob svoje premoženje. Iskat je šel srečo v Ameriko in se v New Yorku naseli s svojo bogoljubno ženo in dobrima otrokoma Martinkom in Marico. Tukaj dobi skromno službico, pa še to kmalu izgubi. Hkrati pa izve po agentu, da je kakor nalašč zanj na razpolago izvrstna služba v zlatem rudniku, toda daleč tam na skrajnem severu britanske Amerike. Po daljšem posvetovanju se odločijo tako, da oče z Martinkom gre iskat ponujeno službo, Marica pa ostane z bolno materjo v Novem Yorku. V povesti se obširno popisuje težavno potovanje; posebno Martinek, ločivši se od očeta, neizmerno trpi. Toda izkaže se junaka — takega, da ga mora biti vesel sleherni pošteti čitatelj. Strmenja vredna je njegova krščanska sočutnost do Eskima, ki je bil v vodo padel in njegova vzvišena ljubezen do sovražnika, katerega je rešil z nevarnostjo svojega lastnega življenja. Naposled se vse lepo razvozla in reši tako, da se oče in vrli Martinek bogata povrneta k materi in Marici v Novi York, da se od tam vsi skupno odpeljejo na Slovensko. Ta kratka osnova zanimive povesti se kaže, da je vredna sestrica poprejšnjih Spillmanovih povesti enako priručna in poučna, če ne še bolj. Koristno je tako berilo mladim in odraslim, le manjšim otročičem bi še ne bila dovolj umljiva, pa morda nekoliko preveč razburljiva. Omeniti nam je še to, da je na čelu temu zvezku prav mična, barvana slika. — Cena 60 vin., karton. 80 vin. — Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Malavašič. Oče naš. Povest. To je zares lepa povest, ki ni le od prve do zadnje strani zanimiva, da obvlada popolno čitateljevo pozornost ter ohrani njegovo domišljijo vseskozi napeto, temveč ima tudi izredno vzgojilno vrednost. Kako plemenita čutila navdajajo bralca, veže ga sveto navdušenje za vse najvišje verske ideale in vpliva povest zelo blazilno, semintja pa je naravnost ganljiva. — Dejanje je jako živo, godi se za časa grozne francoske revolucije in opisuje boje vernikov nasproti krutemu svobodomiseltvu, tako, da je povest tudi vrlo zanimiva. Omisljijo naj si jo posebno naša bralna, izobraževalna in druga društva in Marijine družbe za svoje knjižnice. Posebno duhovni pastirji, voditelji naših organizacij itd. naj si nabavijo to povest trdo vezano in naj jo pridno izposojujejo; s tem bodo veliko koristili. Za odraslo mladino je ta povest krasen Božični dar. — Posebno staršem, pa tudi vzgojiteljem jo priporočamo, tu imajo jasne zglede kako naj v krščanskem duhu vzgajajo otroke, imajo pa tudi zglede slabe vzgoje in njenih groznih posledic. Povest naj bi se glasno čitala v družinah; mlado in staro bi imele nekaj zabavnih uric, pa tudi

veliko korist. Ta knjiga se je tiskala na stroške »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani in velja 1 K 50 vin., vezana 1 K 70 vin.

Priporočamo razne letnike lista s podobami »Angeljček«, ki so prav lep in koristen dar za pridne otroke; dobe se še letniki 1894 do 1906. Vsak letnik velja vezan samo 80 vin. Če daš otroku dobro knjigo in čita otrok lepe povestice in dobre vzgled, ga s tem najbolje vzgajaš; »Angeljček« opisuje v lepih povesticah dobra dejanja, svari pa z vzgledi pred hudim; otrok rad čita povestice, dobi veselje do vsega dobrega in prične sovražiti hudo. — Otroku s knjigo mnogo koristiš, kupi mu torej vsaj en letnik »Angeljčka«. Za bolj odraslo mladino pa priporočamo »Vrtec«, dobe se še letniki 1889, 1890, 1891 in od letnika 1893 do letnika 1907 po 3 K (vezani) v Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

Delavski dom v Podlublju na Koroškem je bil 22. novembra slovesno otvorjen. Vladal je popoln mir, ker ni bilo nemškutarskih razgrajčev blizu.

V zastop zdravstvenega okrožja na Trati je imenoval deželni odbor kot svojega zastopnika g. A. Uršiča, župana na Trati.

V okrajni cestni odbor za ljubljansko okoličje je imenoval deželni odbor kot svoja zastopnika gg. Alojzija Tršana, župana v Tacnu, in Andreja Remškarja, posestnika na Brezovici.

Cesta Trnje-Javornik-Stari trg. Za nadaljevanje ceste z Javornika do Starega trga in Loža ter v cerkniško dolino, je delavsko ministrstvo dovolilo 30 tisoč kron državne podpore s pogojem, da se zagotovi ostalo pokritje stroškov in vzdrževanje ceste.

Nesreča na Savi pri Zagorju. Ko se je g. Ivan Kos, organist na Savi, minoli teden vračal iz Zagorja peš po železniški progi domov, mu pripelje tik za hrbtom vlak, kateri ga je s tako silo sunil, da je nesrečnež padel kake štiri metre v stran in se pri padcu težko poškodoval. V tem hipu pa pridrvi od nasprotne strani drugi vlak, kateri bi bil nesrečnežu sigurno pretrgal nit življenja, ako bi strojni vlaka ne bil začul nesrečneževih klicev na pomoč. Nesrečneža so pripeljali v ljubljansko bolnišnico.

Umrl je v Št. Petru pri Novem mestu povsod dobro znani pešestnik Franc Bojanc. Mož je bil dober gospodar ter povsod jako priljubljen. Več let je tudi županoval v Št. Petru. N. v m. p.!

Demonstracije pred škofijo v Trstu. D. 27. nov. je precejšnja množica demonstrirala po glavnih ulicah ter upila: »Hočemo italijansko vseučilišče v Trstu!« Hotela je udreti pred škofijsko palačo, pa jo je redarstvo z golimi sabljami razgnalo. Potem so šli demonstranti po korzu na lesni trg, kjer so imeli zopet spopad s policijo. Aretirali so 36 oseb, a štiri zopet izpustili. Na policijo so demonstranti metali kamenje. Tudi proti slovenski šoli so demonstrirali.

Avgust Semolič obsojen. Dne 27. novembra je bil v Gorici od porotnega sodišča obsojen Avgust Semolič, ki je streljal pri Trziču na mlinarkega hlapca Petra Furlana z namenom, da bi ga oropal, v petletno ječo. O Semoliču se je sprva mislilo, da je tudi morilec tržaških voznikov Praznika, Mogoroviča in Vidava, a je bil ta sum neopravičen. Morilec tržaških kočijažev še niso izsledili.

Čebelarški shod pri Devici Mariji v Polju se vrši v nedeljo, 6. t. m., ob 3. uri popoldne v ondodni šoli. Predaval bo na shodu zastopnik osrednjega čebelarkega društva iz Ljubljane o umnem čebelarstvu in o organizaciji čebelarjev. Na shod so vabljeni vsi čebelarji in prijatelji čebelarstva, posebno še mladeniči, da bi se navdušili za čebelarstvo, katero nudi poleg koristi tudi mnogo razvedrila.

Bralnim društvom in mladeniškim zvezam! Že nad 20.000 obmejnih kolekov se je razprodalo; vendar je mnogo društev, ki še niso naročila obmejnega koleka S. K. S. Z. Pozivamo danes vsa bralna in izobraževalna društva ter mladeniške zveze, da pošljejo vsa svoja pisma s kolekom: Obmejni bratom — V pomoč! Dobiva se pri S. K. S. Z. v Mariboru.

Gorenjske novice.

Iz kamniškega okraja

g Komenda pri Kamniku. Zadnje pobinkošno nedeljo naš je katoliško slovensko izobraževalno društvo presenetilo s prvo svojo veselico; zbrali smo se v novi društveni dvorani, ki je fari v čast; prostorna je, svetla in zračna. Mešani zbor je zapel primerno pesem »Moj dom«. V pozdravnem govoru je predsednik društva, veleč. g. svetnik Poč, pozival vse ude družstva, katerih je že skoro 200 — zlasti mladeniče in dekleta, naj se povsod (tudi v spolnovanju svojih verskih dolžnosti) kažejo izobražene katoličane. Nato so na odru nastopili mladeniči (telovadci) prvič v igri »Dr. Vseznal in njegov sluga Štipko Tiček«. Dobro so jo pogodili. Iz srca smo se jim smejali. Za sklep smo imeli srečolov, ki je mnoge razveselil z dobitki. Društvu ključemo: Le naprej po začrtani poti za krščanski napredek slovenskega ljudstva.

Iz ljubljanske okolice

V Borovnici priredi izobraževalno društvo na praznih Matere božje dne 8. decembra ob 3. uri popoldan v proslavo njenega prikazovanja v Lurdu gledališko predstavo »Lurška pastarica«, igraček v 5. dejanjih, s kratkim nagovorom.

g Novice iz Šmartna pod Šmarno goro. Dne 22. t. m. je predaval na občnem zboru našega izobraževalnega društva g. Ivan Podlesnik z znano svojo zgovornostjo. Po njegovem govoru je volil telovadni odsek načelnika. Izvoljen je skoraj enoglasno br. Andrej Česerj. Veselo gibanje se je začelo med našo vrlo mladino. Brž se je vpisalo mnogo naraščaja za telovadni odsek. Izobraževalno društvo vrlo deluje za izobrazbo ljudstva. Kar je dobrega v njem, hiti v društvo. Prav tako. Le čvrsto naprej. Kdor ne gre z nami, gremo preko njega. — Velikega gospodarskega pomena je državni pletarski tečaj, ki ima v »star! šoli« v Šmartnem krasno šolsko sobo, kjer se uči dopoldne 11 mladeničev, popoldne pa 14 deklet. Tečaj vrlo napreduje pod vodstvom g. učitelja Jos. Baran. Moramo se čuditi, kako je mogoče, da je v kratkem času od 1. oktobra t. l. dosegel prekrasnih uspehov. — Sena iz državne podpore smo prejeli šest vagonov v našo občino. Veliko dela je imel z njim načelnik naše hranilnice, g. Alojzij Tršan, ki se je te dni na nogi ponesrečil. Bog mu plačaj in podeli ljubo zdravje. Seno je prav dobro in osramoti one, ki so mu že naprej zabavljali, češ, »le nikar se ga ne veselimo«. Pomniti pa moramo, da odločno obsojamo dejstvo, da so nekatere prosilce prezrli. Pravilno so se zglasili pri županstvu ter naročili pri hranilnici, ki jih je vpisala v zapisnik. Gospodarska zveza pa ni poslala za nje sena. Nevoljni so, žalostni so, vdove jokajo, češ, kam hočem z blagom? Zato zahtevamo, da se ta krivica poravnava. Kdaj se postavi tacevski most? Naveličali smo se okornega broda. Pozurite se možje, ki ste tukaj merodajni. Ljudstvo trpi in drago plačuje prevoznino.

g Iz Preske. Slovensko ljudstvo je pobožno ljudstvo. To pričajo lepe cerkve in lepe kapelice, katere postavljajo ljudje v čast svetnikom, posebno v čast Matere božje. Pogrešali smo vaščani v Preski lepe kapelice, ker stara kapelica pod vasjo je bila silno v slabem stanju. Večkrat smo se menili, da bi napravili lepo kapelico, pa ostale so le pobožne želje. Letos pa se je vaščanom izpolnila ta želja. Dobra roka se je našla. Za vse dobro vneto veleblagorodna gospa Josipina Jarc, veleposestnica v Medvodah, je že lansko leto naročila, da naj se postavi pod vasjo lepa kapelica. Letos je bilo delo dovršeno. Krasna kapelica je bila blagoslovljena pretečeno nedeljo! Je res kinč za Presko vas! Posebno lepa je podoba Matere božje v kapelici. Da se je delo tako lepo dovršilo, ima zasluge tudi g. dr. Maksimilijan pl. Wurzbach. Pozni rodovi se bodo spominjali veleblagorodne dobrotnice in marsikateri Oče naš se bo zanjo molil. Na tem mestu bodi izrečena iskrena zahvala blagi dobrotnici, katera je tudi pustila zidati lepo mrtvašnico.

Iz raznih krajev Gorenjske.

g Iz Bohinja. Izobraževalno društvo v Srednji Vasi je priredilo v nedeljo, 22. t. m. zabaven večer s petjem, deklamacijo in igro. Domači pevski zbor je zapel Aljaževi »Oj planine!«, »Ne zveni mi« in več drugih lepih pesmic. Zelo je ugajala pesem »Oljki«, ki jo je deklamoval preprost kmetijski fant. Najbi se ob nje odmevu vzbudilo med ljudstvom živo zanimanje za krasno Mohorjevo zbirko Gregorčiča! Nato so domači igralci igrali šaloigro »Zamujeni vlak«. Dobro so pogodili svoje uloge. — Pošteni fantje, le pogum! Gotovo imate od take poštene zabave, ki vam obenem bistri um in blaži srce, več dobička in bolj v resnici zadovoljno srce, kot pa ga ima oni, ki išče svoje veselje pri špirtu in sploh v umazanem življenju! Dandanes ima prihodnost le oni, ki mu je mar resno delo, izobrazba duha in srca, in le tak bo užival ugled in spoštovanje v javnem življenju, preko drugih pa pojde pošteno slovensko ljudstvo naprej! Dobro si zapomnite to, fantje, in v tem smislu se odločite za ali proti!

g Gorje. Slavnost v Sebenjah. Sebenjska cerkvena je podružnica gorjanske fare. Letos je minulo 300 let, odkar jo je posvetil tedanji ljubljanski škof Hren. Slavnost je prišel povzdignit naš drugi Hren, naš Anton Bonaventura. Vodil je procesijo iz farne cerkve v Sebenje, ondi je imel na prostem navdušeno pridigo in v cerkvi slovesno sveto mašo. Slavnosti se je udeležilo skoro dvatisoč vernega ljudstva od blizu in daleč; lahko rečemo, da sebenjska cerkvena take množice še nikdar ni videla, odkar stoji. Opazili smo v procesiji vse domače in nekaj tujih društvenih zastav. Bog daj, da bi sebenjska tristoletnica imela za vse udeležnike obilo uspeha. — Gorjansko bralno društvo spi spanje pravičnega. Poleti so tožili, da je vroče, da so trudni, obetali so, da bo po zimi več življenja. Zima je pred durmi, pa še vse spi. Na noge!

Dolenjske novice.

Iz št. Ruperta.

d Nova železnica je napravila toliko vpitja in razburjanja takoj v pričetku, obljub in obetov je bilo na cente, a danes ima št. Rupert, ta imenitni št. Rupert, na Rakovniku »kolarnico« = lešeno kolibo brez stropa s tremi stenami. To je pa že malo preveč.

d Občlanski proračun je izdelan. Doklade so tudi letos silno visoke, vendar liberalci niso nič proti temu, ker sami gospodarijo; prej so pa vedno vpili, če tudi so bile doklade samo 35 do 38; letos so pa čez 50 in lani čez 60!

d Tožba za vodo je stala do 200 kron. Kdaj se bodo ljudje spametovali!

d Cena vina je 16—18 krajarjev, pa se že dviga.

d Vžigalice »V korist obmejnim Slovincem!« se dobijo v trgovini M. Appe. Mladenič in možje, kupujte le te vžigalice!

Iz raznih krajev Dolenjske.

Kandija-Šmihel-Stopiče. Drugo nedeljo, dne 13. t. m., priredi »Kmečka zveza za novomeški okraj« v Šmihelu v novi dvorani shod, na katerem bodo govorili tajnik S. L. S. dr. Val. Rožič o kmečkih organizacijah, učitelj na Grmu g. Lapajne o starostnem zavarovanju kmetov, šmihelski kaplan g. Tomc o lovskem zakonu. Začetek ob 3. uri popoldne. K shodu se vabijo zlasti vsi kmetje in prijatelji kmetov iz šmihelske in stopiške fare.

d Iz Zagorja. V petek, dne 20. novembra, smo pokopali desetletno hčerko rudniškega ravnatelja, Greto. Hodila je v Toplicah v četrti razred in je bila prav pridna učenka. Imela je lep pogreb, ki se ga je udeležila cela topliška šola. — Teden pozneje smo spremili k pogrebu gospo Josipino Švaigerjevo. Dobra gospa je bila zelo dolgo bolna. — Ljudska hranilnica in posojilnica se preseli iz dosedanjih prostorov pri Grčarju v novo poslopje Ljudske gospodarske zadrage pri cerkvi. Prihodni četrtek, 10. decembra, bo imela tamkaj svoj prvi uradni dan. Toliko v vednost.

d Iz Zagorja ob Savi. Socialni demokratje pri nas kaj pridno delajo. V Zagorju jim je seveda večina zagotovljena, zato so se vrgli bolj na zunanje občine. V kotredeški občini so imeli že en shod pri Francku. Dosegli niso nič. Razun pristnih pristašev je prišlo poslušati tudi par naših ljudi, da bi vsaj videli, kaj je socialnodemokratska modrost. Enkrat, pravijo, je prav, če jih človek sliši, v drugič toliko bolj gotovo ne gre več poslušati. Dne 6. decembra bo drugi shod v Kotredežu. Nimamo nič zoper to. Vspeha tako ne bo nobenega. Socialni demokrat in kmet je ravno tako, kakor ogenj in voda. Kmet, ki bi delal za socialne demokratje, bi pljuval v svojo skledo. — Shod so imeli demokratje tudi v Izlakah, seveda jih ni nihče poslušal. Naši ljudje že sami vedo, da je naš kandidat dr. Ivan Zajec, zdravnik v Ljubljani. G. Čobal naj ostane za enkrat še samo kandidat. — Še ena prav socialno-demokratska. K našemu rudniku je prišel delat dober mladenič. Demokratje so zavohali, da je malo boljši, kakor so sami. Hajd po njem, ne sicer s pestmi, pa s toliko bolj strupenimi jeziki. Preiskali so mu menda žepe in naši škapulir v žepu. Zdaj pa smeh in zabavljanje in smešenje. To so tisti ljudje, ki nikomur ne jemljejo vere, ki pravijo, da jih vera nič ne briga. Resnica je seveda, da so naši najhujši demokratje popolni brezverci in da so jih pri nas že mnogo zabavljali. Ali pri vsem tem se pravi možje vendar ne boje njihovega smešenja: naj zabavljajo, mi gremo svojo pot naprej, oni silni, mi mirni, saj vemo, da je imela resnica vedno mnogo sovražnikov, zmagala je pa le povsod. Tako bo tudi pri nas, če tudi ne še precej. Toliko pa rečemo: prava prostost je pri nas, oni poznajo le eno: ali z nami ali pa po tebi.

d Iz Sv. Križa pri Kostanjevici. Mladost izobraževalno društvo ima svoje težke in vesele ure. Težke, ker se mora boriti z različnimi težavami, vesele, ker ga navdaja trdna za-

vest, da jih premaga in ustvari v svoji župniji novo, lepše življenje mladini in odraslim. Med težavami je največja ta, da društvo še nima lastnih prostorov, ki mu jih je treba za shode, predavanja, razne prireditve, za čitalnico in podobne stvari. Toda vse kaže, da pojde ta največja neprilika kmalu s pota. Kajti društvo nima le neprijateljev, ki pa, kar poveemo resnici na ljubo, niso ravno mnogoštevilni, četudi strupeni, ampak ima tudi vnetih, odkritosrčnih prijateljev in pokroviteljev. Prvo mesto med blagimi zaščitniki uparčinega društva zavzema ljubljani gospod župnik. Obljubil je velikočasno podpirati zgradbo novega društvenega doma in vse lepo društveno stremiljenje. — Delo v društvu obstaja čez dan bolj v pripravah. Prvo predavanje je začelo s kniečkim stanom. Obravnavalo je zgodovino kniečskega stanu. — Na Šteinaji dan priredi društvo zanimivo predstavo: »Mlini pod zemljo«. Mlino težka je. Toda naši vrli mladeniči so orok, da bo krasno uspela. — V društvenem načrtu je, pripomoči domači tati do gospodarske organizacije. Zlasti se zdi društvu za enkrat potrebna vinska zadruga. Vzrok te misli je dejstvo, da je vinoreja za križevsko župnijo poglaviti dohodek. Povod pa je to, da se vino letos ne razpečava tako brzo in za tako cene, ko druga leta, dasi je letošnja kakovost vina izvrstna. V prihodnje more takim težavam od pomoči le umno urejena zadruga. Društvo stoji v ta namen v dogovor z »Križevsko zvezo« v Ljubljani, potem pa zbere gospodarje v svoji sredi, da se pomenijo. V glavnem bi bil način za osnovanje morda ta-le: V jeseni bi dovažali gospodarji zadrugi grozdje. Na ta način bi bila vsaka goljujica izključena. Zadruga bi proizvajala vino po najbolj priznani metodi ter ga oddajala »Gospodarski zvezi« v Ljubljani. Ta bi pripomogla našemu vinu, ki je še sedaj na glasu in je dobilo premijo celo v Parizu, lahko do svetovnega glasu. Korist vinske zadruge pri nas bi bila dvojna: gmotna in нравna. Gmotna, ker bi se denar za vino redno in gotovo dobil. Nравna, ker bi ne zaostajalo vsako leto preveč vina doma, bi se ga torej toliko ne spilo in ne delalo ljudi lahkomišelnih in lahkotnih. Torej če namera »Izobraževalnega društva« uspeje, vsa čast! — Toda društvo tudi na druge potrebe ne bo pozabilo. Zlasti bo njegova skrb mladina. Za telovadni odsek se že oglašajo mladeniči in silijo, da se kmalu ustanovi. Društvo bo ustreglo želji in skušalo vzgojiti četo junakov, da bo vsa Dolenjska ponosna nanje. — Tudi ženski in dekliški oddelek »Izobraževalnega društva« pride v večji meri na vrsto. V Marijini družbi pa se osnujejo odseki za smotreno in praktično izvrševanje krščanske ljubezni. — Torej naše »Izobraževalno društvo« je polno lepih upov in misli. Bo jih pa tudi izvršilo, ker hoče vse započeti z mladostno vneto in premišljeno ter z jekleno voljo odstraniti vse ovire.

d Dobropole. Vrli mož. Vnedelju je umrl po kratki bolezni posestnik Janez Strnad, po domače Rjavčev s Ceste. Bil je odbornik dobrepoljske posojilnice in kmetijskega društva že od ustanovitve. Vedno je stal v vrstah S. L. S., bil njen zaupnik in dober agitator. Pokojni je bil skrben in varčen gospodar in vnet za gospodarski napredek. Pečal se je tudi s čebelarstvom. Družina je izgubila dobrega očeta, vaščanje blagega soseda. Pokoj njegovi zlati duši!

d Šentjanž na Dolenjskem. Letos na god sv. Martina je umrl na Kalu posestnik Janez Trinkanč, po domače Potokar, ki je bil skozi 30 let cerkveni ključar pri kalski podružnici sv. Martina in vseskozi mož poštenjak, usmiljenega srca in dobrotljivih rok. Vsem znancem, posebno gg. duhovnikom, ki so kdaj službovali v Šentjanžu, bodi priporočen v po-

božen spomin! — Naši vrli Mohorjani so darovali za obmejne Slovence 18 K.

g Ljudska knjižnica se je ustanovila v Čemšeniku. V izobraževalnem društvu se bo s tem pričelo novo življenje. Bila je knjižnica pač že nujno potrebna, od vseh strani so se oglašale želje po knjižnici. Napredujemo. Izobraževalno društvo je lahko ponosno na vspehe, ki jih je doseglo pri nas. Če pomislimo, da so pri nas šolske razmere skrajno slabe, kakor malokje (šola je enorazrednica in še to mnogo učencev ne more redno obiskovati radi oddaljenosti), tako da se more v šoli komaj za silo branju priučiti, se mora človek čuditi tej zavednosti. Dobili so veselje do branja in knjig. Odtod zavednost. Pozna se to pri volitvah. Ljudje vedo, za kaj gre. Zato nas prav nič ni strah volitev, ne deželnozbornskih, ne občinskih. Pokazali bodo naši ljudje, kaj znaajo. Le s pogumom naprej in nikar se ne strajte še poseči v žep, da bo mogla knjižnica iz svojega zaklada nuditi vsakemu »novo in staro«.

Notranjske novice.

Iz Logatca.

n Naši »Sokoli« so se začeli gibati tudi na izobraževalnem polju. Kake? Ustanoviti hočejo v Logatcu kar dve ljudski knjižnici, eno v Dolenjem in eno v Gorenjem Logatcu. (Kaj pa v Žibršah, ali ne bi tudi tam kazalo?) V ta namen zbirajo v prvi vrsti okrog svojih pristašev prispevke, pa tudi naših ne pozabijo. Seveda, knjižnic lahko ustanovijo, kolikor jim drago, toda kdo se bo teh knjižnic posluževal, je drugo vprašanje. Tistih 10 ali 20 »Sokolov«, ali kolikor jih je, itak ne potrebuje nikake izobrazbe, ker so vsi zelo zbrbljani in prosvetljeni. — Čemu potem knjižnice? — Ali so bratje »Sokoli« res tako otročji, da mislijo loviti s temi knjižnicami naše ljudi? Joj, kako se motijo! Ali nimamo dveh izobraževalnih društev v Logatcu, in obe društvi imata zelo lepe knjižnice, ki ustrezajo v istini svojemu namenu. Če povemo, da se je prebralo v obeh društvih letošnje leto nad 1300 knjig, smo povedali dosti.

n Nezaupnico dajejo »Sokoli« s svojima knjižnicama samim sebi, oziroma stranki, ki ji pripadajo. Dokaz! V Dol. Logatcu sta bili dve bralni društvi: liberalno in socialnodemokratsko. Te dve nista za nič, torej po njih! Iz razvalin naj vzraste knjižnica, ki bo ljudi izobraževala, kakor bi s »trahtarjem« vtilval. In v resnici so napravili godljo. Obe društvi so zvarili, tretjo pritiklino bo dodal pa še »Sokol« s svojimi »nemohorskimi« knjigami. (Mohorjeve knjige namreč odklanjajo, ker so premalo izobraževalne!) Krasno! Toda, bratje »Sokoli«, to se pravi pljuvati v lastno skledo! S tem jasno priznavate, da obe dosedanji društvi niti toliko nista bili vredni, da bi nadalje obstojali. — Drug dokaz! V Gor. Logatcu je bralno društvo in v Gorenji vasi tudi — obe liberalni. Kaj ne, bratje, oboje za nič! Pritrdimo. Ali sta premalo živahni ali premalo svobodomiseln? Oboje. Ali menite, da bo vaša »Ljudska knjižnica« oboje nadomestila? Kaj še! Saj poznate svoje ljudi. Trdi so in neobrezani na srcih in na ušesih. Če boste še bolj ponujali svojo robo, se jih ne bo vendar nič prielo. Zato pamet!

n Šolskih otrok se poslužujejo »Sokoli« za pobiranje prispevkov. Gledali smo te dni drobno dekletce, kako je vse premrto od mraza pritiskalo na liberalne kljake in prosilo kronic za nameravani knjižnici. To je res junaštvo od strani »Sokolov«, da mu ga ni para! Niti enega ni tako pogumnega, da bi šel od hiše do

hiše za svojo »dobro« stvar, ampak drobno šolsko dekletce naj gre! Kaj pa pravi k temu šolsko vodstvo v Dol. Logatcu? Ali tako pazi na svoje otroke? Bil je nekdaj nek slučaj z »Domoljubom«, ki so ga otroci hodili iskat na pošto, pa je bil strašen dirndaj v liberalnem taboru. V tem slučaju pa šolsko vodstvo gotovo ne bo nič ukrenilo.

n Nek sokolski matafir je pretepel nekega našega telovadca na Kalcih. Ime na razpolago! Vzrok: Kalški »Sokolec« ne pusti, da bi hodil fant v »Izobraževalno društvo«, oziroma v njegovo telovadnico. Lepa svoboda!

n Dekliška zveza izobraževalnega društva v Gor. Logatcu nam je priredila dne 22. novembra nad vse lepo zabavo. Deklamacije, petje, igra — vse je bilo tako dovršeno, da smo se čudili. Čast našim vrlim dekletom, ki tako razumevajo čas, v katerem živimo! pred vsem pa čast vrli gospodični pevovodkinji zvezinega ženskega zbora, ki ga je v kratkem času tako lepo izvežbala. Dekleta, kvišku! Ne za las ne sme iti navzdol započeto delo! — A rekaj je vendar treba grajati na tem mestu. Dasiravno je bila zabava tako izborna, kakor še malokatera, je občinstvo gorenjega konca doline pokazalo tako malo zanimanja za prireditve, da je kar čudno. Zlasti možaki in pa fantje so mrzli. Zato več ognja in manj zaspčnosti za društvene prireditve pri možih in fantih! Dol. Logatec je v tem oziru ves drugačen.

n Igra »Pri gospodi« se ponovi najbrž v nedeljo, 13. decembra ob zelo znižanih vstopninah. Dekleta topot navržejo, kakor čujemo, zopet nekaj ljubkih zborov in deklamacij, da zabava nikakor ne bo zaostajala za prvo. Na svidenje!

Vipavske novice.

n V službi protestantskega barona. Vipavsko županstvo s tajnikom Skalo vred hoče svojega častnega občana, visokorodnega gospoda grofa Karola Lanthierija spraviti pod kuratelo. Iz zanesljivega vira se poroča, da je gospod grof vsled tega občini takoj vrnil diplomu častnega občanstva. Postopanje občine je tem bolj čudno, ker je ista pred dobrim letom imenovala gospoda grofa po svojih zastopnikih v krajnem šolskem svetu za predsednika. Na priporočilo vodje Skala pa ga je šele pred nekaj meseci imenoval c. kr. okrajni šolski svet v Postojni za kraj. šolskega nadzornika. In sedaj naj bo gospod kar čez noč slaboumen in zrel za kuratelo! Gospod Petrovič in vi, gospod Skala, koliko pa vama je obljubil pruski gospod Baron, da sta kar nenkrat začela dvomiti nad grofovo pametjo? Petrovič in Skala hočeta biti vneti narodnjaka, zato pa nam navadnim Slovencem kar ne gre v glavo, da sta pričela delati štatažo pruskemu in vrhutega še luteranskemu baronu Lewetzowu iz Gorice, ki se hoče polastiti vipavske graščine na ta način, da je predlagal sodišču, naj izreče nad gospodom grofom kuratelo. Petrovič in Skala delata s tem jako slabo za slovenski značaj vipavskega trga, da napeljavata slovensko vodo na nemško-prusko-protestantski mlin. Heil!

n Erzeljski učitelji. Poizvedeli smo, da je notica v zadnjem »Domoljubu« glede gospoda učitelja na Erzelju brez vsake resnične podlage in da je bila samo izrodek zlobnih jezikov. Ker nečemo nikomur delati krivice, zato radi vse to popravimo in prekličemo.

n V nedeljo, dne 6. t. m. v Vipavo! Dne 6. decembra ob 3. uri popoldne bo v »Tabru« v vipavskem trgu zbor »Kmetске zveze« in obenem volivni shod. Predstavil se nam bo naš kandidat vrli g. Jernej Ravnikar; pride tudi g. dr. Rožič, tajnik S. L. S. iz Ljubljane. Somišljeniki, pridite v obilnem številu, da napolnimo dvorano in se prepričamo, da dne 14. decembra s popolno mirnim srcem zapišemo

na glasovnic: Jernej Ravnikar, nadučitelj v Trnovem na Notranjskem. Pridite, da se pozvonimo in poveselimo — svoji med svojimi!

n **Vipavska dekliška Marijina družba** obhaja desetletnico ustanovitve na praznik Brezmadežnega spočetja Device Marije, dne 8. decembra z igro »Sv. Elizabeta«. Udje sosednjih Marijinih družb in prijatelji slavnostnih predstav se uljudno vabijo k tej prireditvi, ki se bo vršila ob 4. popoldne v dvorani v »Taboru« v Vipavi.

Idrijske novice.

n **Iz Žirov.** Somišljeniki tukajšnjega sokolskega društva so zopet lahko ponosni na neki »junaški« čin, s katerim so se znosili nad enim izmed naših. Dve »Sokolici« sta tožili Martina Šubica iz Žirovskega vrha radi razžaljenja časti, ker je — govorec za drugimi ljudmi — trdil, da sta se pri telovadbi obnašale na nespošdoben način. Obsojen je bil na 245 kron globe, ker svoje teditve ni mogel dokazati. Mi ga ne zagovarjamo, ker, kakor se je izpričalo, dejanje ni bilo resnično — in na dobrem imenu po krivici škodovati se ne sme niti svojemu nasprotniku. Vendar trdimo to-le (in tega prepričanja je z nami vred ogromna večina naše občine): že samo to dejstvo, da sta obe tožiteljici izmed najbolj strastnih »Sokolice«, jih postavlja v oči ljudstva v neprijetno luč. In to, da jima ni bilo dosti, da je obtoženec v listih preklical svojo trditve, ampak da sta navzlic temu hoteli strogo uveljaviti zakona nad njim: to dejanje se nam ne zdi posebno »sokolsko«. Ako mi občinskemu slugu, ki svojo uradno službo izrablja v agitatorične namene, nekoliko stopimo na prste, že kriči vse sokolstvo o denunciranju, češ, da ga hočemo spraviti ob kruh. Ako pa njihovi pristaši našega moža, ki z revno hišico in z malo poljem visoko v hribih komaj preživi sebe in svojo družino, takorekoč do kosti objedo: to je pa vse prav in dobro, kaj ne?! Zato pa — »Sokoli« in »Sokolice« — smo vam že klicali in vam še kličemo: Vaše društvo nima podlage med našim ljudstvom in je tudi ne bo dobilo. Prevelik »Sokolski dom« ste si sezidali. Samo enkrat je bil poln, pa menda nikoli več ne bo. Ob veselicah in prireditvah gledate vedno ene in iste obraze pred seboj in še teh ni veliko. Pa če boste delali tako, bo tudi takih vedno manj. Dom, za katerega ste delali tlako ob nedeljah, ne bo imel sreče, ampak bo prej ali slej prešel v tujo last in služil drugim namenom. Naše mlado izobraževalno društvo na Dobračevci pa se krepko razvija in to vas bode v oči, da stresate svojo jezo, kjer morete. A prepričani bodite, da ga ne boste zatrli. Društvo bo delalo prej ko slej dosledno po svojem programu: mirno, a odločno in vztrajno.

n **Iz Žirov.** Znani notranjski listič se z dne 7. novembra zaletava v nekem dopisu v nas, češ da se ne bojimo nobene stvari bolj nego nepristranske izobrazbe. Toda boji se najbolj »Notranjčev« dopisunček. Revče nima miru, odkar smo si ustanovili katoliško izobraževalno društvo. Zakaj se bojite društva in ne pustite, da se izobrazimo. Zakaj se strašite vsakega shoda naše stranke, katerega bi najraje razbili in zborovalce pregnali. Bojite se, da ne bi ljudstvo spoznalo resnice in bi ga vi še dalje farbaši, kakor doslej. O veri in Kristusu pišite, o tem pa kar molčite. Poznamo vas in vaše pristaše ter dobro vemo, koliko vere imate. Pustite nas pri miru, raje živimo še dalje v temi, kakor da bi gledali vašo brljavo luč.

n **Nepotrebno** je bilo upiranje proti g. gerentu Zazuli. Toliko besedovanja in dopisov zoper njega, ko se je izvedelo za namero deželne odbora, izročiti mu v roke občinsko

gospodarstvo idrijsko. Zdal pa, ko g. Zazula vestno izvršuje svojo službo, so nasprotniki umolknil. In ljudski glas pravi o. g. gerentu: Prav zadovoljni smo z njim.

n **Predavanje o alkoholizmu** je imel dne 22. novembra g. ravnatelj dr. Bevk. Povabljeni pa so bili k temu samo pristaši napredne in socialistične stranke, naši ljudje pa ne. To že verjamemo, da so nasprotniki potrebnejši takega nauka, kot našega mišljenja družine; vendar pa ni lepo, da javni funkcionar tako prezira S. L. S. Od gospoda pač smemo zahtevati, da bo v svojem izobraževalnem delovanju tako nepristransk, kakor je v šoli.

n **V god sv. Cecilije** so priredili cerkveni pevci idrijski zabavni večer s petjem in godbo. Sodelovalo je tukajšnje godbeno društvo in izborna proizvedlo vse komade. Pevke in pevci so bili dobro izurjeni in priznati moramo, da so od lani napredovali. Večkrat so udeleženci zahtevali, naj se pesem ali godbena točka ponovi. Za dober vspah cecilijanske veselice gre hvala v prvi vrsti g. pevovodju J. Gruden.

n **Bolezen med otroci.** Po mestu je več šolskih otrok in takih, ki še ne hodijo v šolo, bolnih. Imajo »ruske«, to je ošpice. Nekaj razredov ljudske šole so morali zapreti. Neki otrok g. učitelja Šabca je zbolel na krupu in bil v 24 urah zdrav in mirtev.

n **Novo pošto** bodo vendar zidali na mestu, kjer je stara erarska hiša št. 279 ob odbralnici. Poslanec »Slovenskega kluba« so se zelo zanjo potegovali, in prvi vrsti dr. Žitnik in Gostinčar. V jeseni leta 1909. mora biti novo poslopje že gotovo in v njem poslovati poštni urad.

n **Preselili** se je v svoje rojstno mesto Idrijo gosp. Strnad, župnik v Podkrajju, tržaške škofije. Dasi je v najboljših letih, je moral radi bolezni pustiti dušno pastirstvo in stopiti v pokoj. Želimo mu, da bi ga domači zrak in domači ljudje zopet spravili k moči.

Iz raznih krajev Notranjske.

n **Grahovo pri Cerknici.** Iz našega kraja se malokdaj kaj sliši, ker smo silno potprežljivi. Pred več leti se je pričelo prositi za poštni urad, seveda mi bi ga še danes ne imeli, ko bi se nas ne bil usmilil neki gospod, da smo pred desetimi meseci dosegli poštni urad. Pred otvoritvijo je c. kr. poštno ravnateljstvo od nas zahtevalo določeno svoto, da se obenem otvori tudi telegrafski urad. Seveda poslali smo takoj še večjo svoto; ker se je nam odprl samo poštni urad, smo ponovno prosili za telegraf, a še danes nimamo drugega, kot pred poštnim uradom žico ob glavni cesti. Radovedni smo, kdaj pride na vrsto grahovski telegraf, posebno pa še okolica, ki plačuje še višjo potnino za dostavo telegramov. C. kr. poštno ravnateljstvo naj bi se vendar spomnilo na grahovski poštni urad, ki še danes ni združen z telegrafom, za kar so stroški že zdavnej pokriti.

Razne stvari.

n **Grozen samoumor.** Iz Berolina poročajo: V Rukersdorfu je 68 let stara mlinarjeva soproga Lang znosila v sobi na kup vso obleko in tudi poročne obleke svojih dveh hčera, ki sta se nameravali te dni poročiti, polila obleko s petimi litri petroleja, vlegla se na obleko in jo — zažgala. Žena je zgorela v plamenih.

n **Francoski učitelji** so ptički posebne vrste. »Augsburger Postzeitung« piše o nekem takem eksemplaru, da je obdaril

nekega učenca, ki ni hotel iti k sv. obhajilu. Isti vzgojitelj je nekega jutra vprašal drugega svojega učenca: »Kje si bil?« — »Pri maši, gospod učitelj.« — »Kaj, pri maši? Ti nesrečnež, fanatik, mračnjak! Še sedaj se drzneš hoditi v ostudno hišo najnižjega praznoverstva? Ti osle, ti revni popovski hlapec! Za kazen napišeš petdesetkrat: Jaz sem sin teme in jezuitov.« — Potem se okrene k drugemu in ga vpraša: »Julij, ali si tudi ti bil tako neumen, da si šel k maši?« — »Ne, gospod učitelj! Kaj, jaz da bi hodil v cerkev? Vraga je meni za cerkev.« — »Torej, kje si pa bil danes za časa maše?« — »Kradel sem na župnikovem vrtni jabolka.« — »Bravo, tako je treba! Ti si bistra, emancipirana glavica in dobiš prvo darilo.« — Navedeni list poroča, da je ta učitelj naglo in lepo avanziral.

n **Listnica uredništva.** G. M. Št.: Vašega dopisa naslovljenega iz zelumeljske občine, nismo mogli prav razumeti, ker ni prav jasen. Ker ne poznamo očitnih razmer, nam ni bilo mogoče priobčiti dopis. Prosimo, pišite razločno in umevno!

Položnice

smo priložili tej številki. Izvolite se jih poslužiti čimpreje in poslati naročnino za leto 1909.

n **Jasna glava, močni živci!** Odkar rabimo Fellerjev rastlinski fluid, imamo dobro spanje, naši živci so poživljeni, ker nas ta osvežuje in nam lajša bolesti. Dvanaajstorica za poskušnjo pri E. V. Fellerju v Stubici št. 16 stane 5 kron.

n **Ne verujte,** da zlo preide samo od sebe. Če ste bolni, morate takoj iskati pomoč, kajti zanemarijena bolezen je tem hujša. Kašelj, bolečine v prsih, zasliženje, pomanjkanje teka, hripavost, nočni pot, slabost, medlost so čisto znaki nevarne bolezni. Ako se pokažejo taki simptomi, ne čakajte, ampak naročite si takoj Orkenys Lindenhonig-sirup, ki olajša kašelj, pomirja kri, lahko pretrga sliz, ustavi nočni pot, poboljša tek, poveča telesno težo, olajša dihanje, odpravi zaspanost in zabrani razvoj bolezni. Če naročite eno steklenico za poskušnjo za 3 K, eno veliko steklenico za 5 K, naslovite pismo ali poštno nakaznico na »Apostel-Apotheke« v Budimpešti, Josefsring 64, Depot 29.

Kje je kmet?

Prsno
bolečine, bolj v vratu in križu nam lajša zdravilni, kite, ude in žile krepi in Pellerjev fluid s znakom „Elsa-Fluid“. Dva letorica za poskušajo franco 5 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubi, Elza trg 16. (Hrvatsko.)
WIII

Ogromen banket. Dne 12. t. m. je bil zaključen mednarodni kongres hotelirjev v Rimu. Ob tej priliki je bil v palači lepih umetnosti prirejen banket, o katerem prinašamo nastopne podatke: Bilo je 1500 udeležencev, med njimi minister Rava, rimski župan Nathan itd. 700 je bilo natakarjev in drugih oseb, med temi 60 kuharjev. Rabilo se je 8000 krožnikov, 10.000 kozarcev, 22.000 nožev in vilic. Gostje so pojedli 4000 komadov kruha, 225 rac, 2225 piščancev, 120 komadov rib, 350 kg riža, a ostalo v razmerju.

d Iz šole. »Jacec, ali si bil pri sv. maši v nedeljo?« — »Nisem ne bil.« — »Zakaj pa ne?« — »Mama so bili pijani in obleke nisem imei.«

Neuspevajoči otroci

se hitroboljšajo, ako uživajo Scottovo emulzijo. Boljšanje se pokaže že pri rabi prve steklenice Scottove emulzije.

Scottova emulzija je sladka kakor crême in jo radi uživajo in lahko prebavljajo. Scottovo emulzijo priporočajo zdravniki vseh dežel najtopleje.

Cena originalne steklenice
: 2 K 50 vin. :
: Dobl se v vseh lekarnah. :

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.
Gradec, 28. novembra.
31, 47, 26, 55, 73.
Dunaj, 28. novembra.
36, 66, 62, 16, 67.

ŽITNE CENE.
Cene veljajo za prodajo blaga od strani kmetovalcev.
Za 100 kilogramov.
Ljubljana, 30. nov.

Pšenica, domača	25.—
Rž	19.—
Oves	18.50
Ajda, črna	19.—
Ajda, siva	18.—
Proso, rumeno	16.—
Proso, belo	18.—
Ječmen	17.—
Fižol, koks	28.—
Fižol, mandalon	26.—
Fižol, ribenčan	26.—

Protin revmatizem, trganje, celo najbolj zastežena bolezen se naglo in zanesljivo odpravi z zavilvanjem iz rasti snovij pripravljene. **Remmel-ovoga olja proti protinu in revmi.** Vsako drgnjenje brez uspeha. Steklenica z navodilom K 6.—. Številna, slajna priznanja.

Chem. Pharm Laboratorium
KARL REMMEL, Landshut 109, Bavarško.
2173 26 9

Leposlovn mesečnik
„Dom In Svet“
stane za celo leto
K 10.— Naroča se v Ljubljani.

2963 Iščem 3-3
učenca

za pekovsko obrt.
Ivan Vrtačnik
Karlovska cesta št. 30.

Izvanredna ponudba
4 pare čevljev za samo K 8.—

Karteliranje konkurenčnih tvrdk je napotilo našo centralo, da je izdala ponudbo **samo za zasebnike** in gotove okrajse.

Jaz sem zatoraj poverjen pošiljati vsakemu **dva para moških in dva para damskih čevljev** na trak, usnje galoširano, rjavo ali črno z močnimi podplati, zelo elegantna naj-novejša fazona, vse štiri pare skupaj po številki za samo **kron 8.—**
Pošilja proti povzetju, neprimerno se radovoljno zamenja ali denar vrne. 3133 1-1
R. Berger
Oświęcim, 14.

Zahtevajte zastoni

In franko moj veliki in strovani cenik z nad 3000 podobami ur, zlatine, srebrnine itd.
Prva tovarna ur v Brúxu št. 936 (Češko)

Hanns Konrad
c. in kr. dvorni založnik.
Prva švicarska nik. ank.-remont. ura, sistem Roskopf K 5.—, 3 komadi K 14.—, Registr. Adler-Roskopf nik. ank.-rem. ura K 7.—
Prava srebrna rem. ura K 8.40.
Nikak riskot! Zamena dovoljena 2622 ali denar nazaj. 20 6

Dobri in po ceni:
so izdelki prve tvornice ur Hanns Konrad, c. in kr. dvorni založnik v Mostu št. 876. (Češko). — Prava nik. švicar. „Roskopf“ žepna ura K 5.—. Konkurenčna budilka K 2.90 S pomoči se svetlečim kazalnikom K 3.30. Ura z nihalom K 8.50 Triletno pismeno jamstvo. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Razpošilja proti povzetju ali če se denar naprej pošlje. 2-62 10-3
Bogato ilustrirani glavni katalogi zastoni in franko.

Na revmi
in trganju bolehalo-čim naznanim rad zastoni pismeno, kako sem bil ozdravljen svoje mučne, zastežele boleznij.
Karol Bader
Honsaloro (München)
Kurfürstenstr. 40. 10-46

Ako hočete svoje dete

imeti zdravo, veselo in duševno se živahno razvijajoče, dajte mu **dr. Hommel-ov Ha-matogen**. Ne dajte si pa usiliti nobeno izmed mnogih ponarejanj! 1935 26-17

Išče se za
SKLADIŠČARJA
priden, pošten, marljiv, močan ako mogoče vojaščne prost mladenič, kateri je vajen vsacega dela.
3004 3 3 **F. Dolenz, Kranj.**

UČENCA 3095 3-1
se takoj sprejme za pekovsko obrt. Več po dogovoru.
J. Baštolo, pek. mojster. Mojstrano.

3102 1-1 **POZOR!**
50.000 PAROV ČEVJEV.
4 pare čevljev za samo K 7.—
Vsled plačilnega zastanka nekaterih velikih tovarn sem bil poverjen prodajati večje zaloge čevljev **globoko pod lastno ceno.**

Prodajam torej dva para moških in dva para ženskih čevljev na zadrgo iz rjavega ali črnega galoširanega usnja z močnimi podplati, zelo elegantna, najnovjša oblika. Velikost po številkah.

Vsi 4 pari stanejo samo K 7.—
Pošilja se proti povzetju.
L. ZWEIG, izvoz čevljev, Krakov 116.
Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Najboljše in najpripravnejše BOŽIČNO DARILO!

1 kos najboljšega šilona za srajce, 90 cm širokega, 80 m dolgega po K 9.—
1 kos najboljšega rumbarškega perlinega platna, 90 cm širokega 20 cm dolgega platna po 10.—
6 kosov rjuh brez siva izdelane iz najboljših lanene preje, 100x125 cm dolge, zajamčeno platno K 15.30.
1 kos Elzaške damstne garniture 9 m, 90 cm široke, 8 m, 138 cm široke iz najboljših mako preje K 21.00.
1 kavina garnitura za 6 oseb volto robkano v poljubnih barvah K 5.90.
Talista s kvačkami K 4.30.
1 ducat 50x110 cm velike brisače iz čistega svetlega platna K 9.—
1 ducat 66x130 cm dolge brisače iz čistega svetlega platna K 13.—
1 ducat priznano najboljša kvaliteta huk vzorci 55x128 cm čiste tkanine za hotele in zavode najboljšje priporočano K 11.80.
1 kos jedilne garniture za 6 oseb, čisto platno K 6.50
1 kos jedilne garniture za 12 oseb, čisto platno K 13.—
1 ducat čistih platnenih žepnih rubcev 48x48 cm, K 5.90.
1 ducat čistih platnenih žepnih rubcev 52x52 cm, volto robkano K 8.50.
1 ducat brisic 70x70 cm, zajamčeno pristno platno K 5.60.
Pošilja proti povzetju vsako množino

tkalnica KAROL KOHN, Mahod, Češko.
Vzorcev ne pošiljam. 3157 1-1

Ustanovljena l. 1881. **C. kr. priv. občna zavarovalnica** Ustanovljena l. 1881.

Assicurazioni Generali v Trstu.

Največja zavarovalnica avstro-ograrske države.
Jamstveni zaklad nad 300 milijonov kron.
Do sedaj izplačane škode nad 850 milijonov kron.
Družba zavaruje:
Na življenje in za doto v vseh mogočih sostavah. Tekom leta 1906 zavarovalo se je pri tej družbi 16.847 oseb na življenje za kapital nad 140 milijonov kron.
Zoper požare, tatinski vlom, škode pri prevažanju, poškodbo zvonov in zrcalnih oken
Sprejema tudi zavarovanja:
Zoper telesne nezgode in točo.
Pri tej družbi je zavarovan na življenje Njega svetost papež Pij X. in prevzvišeni knezoškof ljubljanski Anton Bonaventura; tudi vsa povelstva Njega veličanstva cesarja avstrijskega. 700 21
Glavni zastop v Ljubljani: **Marijin trg, Sv. Petra cesta 2, v lastni hiši.**

POZORI ČITAJI POZORI

Pakraške želodčne kapljice.

Staro slovito, izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in čreveh, osobito se priporočajo pri zaprtju in nerednem odvajanju, pehanju, kongestiji, pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosežno sredstvo za uzdržanje dobrega prebavanja. 3139 1-1

BOLESTIOM ZDRAVLJE, SLABOMU JAKOST

Delovnja izvrstno, vapeh siguren. Cena ja za 12 steklenic (1 dvanastorica) 5 K franko ne vsako pošte po sovzetju ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja. Prosimo, da se naroča naravnost od

P. JURIŠIČA, lekarnarja v Pakracu št. 65 (Slavonija.)

Najnovejši stekleni nakit za božič. drevesce

12 kos. sort. pisanih in srebr. steklen kroglic in sadežev skrbno zaviti v kartonu, po velikosti in izvršitvi K -40, -50, -60, -70, -80, 1-1, 2-20, 2-20, -6 kos. v kart. v večji izvršitvi K -60, -80, -90. Zbirka 24 kos. za K -80, 1-1, 2-20, -36 kos za K 1-35, 1-60, 2-48 k, K 2-10, 2-50 2-60; 30 k K 2-20, 2-80, 3-20. 3 kosi stekl. balonček. K -50, angelj za božično drevesce K -40, -50, -60. -Lametta, angel. lasci srebr. a) zlati, kuv. K -06; žica za oruhe 10 kosov K -20. Svečnice 24 kosov v kartonu K -50, -60; večje 15 kosov v kartonu K -58, -75. držalci za sveče, tucat K -50. - Razpošilja proti naprej vpostanim denarjem, naročila čez 2 kroni po povzetju

C. in kr. dvorni založnik Hanns Konrad razpošilja: Inica v Mostu 1853. 7-5 Ilustriran glavni katalog na zaht vsakomur zastoj in franko

Potniki v Ameriko kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo **Simonu Hmeletka** v Ljubljani Kolodvorske ulice 20. *33akovrstna Pojasnila daje se brezplačno.*

Istotam sprejemajo se dobri in zanesljivi zastopniki.

Razglas

V Hinjah vršila se bodeta od sedaj naprej 3:29 3-3

velika dva živinska semnja.

in sicer prvi **26. januarja**, drugi pa **26. marca vsacega leta**. Ako bi bil na ta dan praznik ali nedelja, pa pri hednji delavnik. Kupci in prodajalci se vabijo.

Najboljši češki izvor!

S. Benisch 1584 25-12

Ceneno posteljno perje!

1 kg sivnega, skubljenega, dobrega perja 2 K; kg boljšega z K 40 vinarjev, polbelega 2 K 80 vln., belega 4 K, belega skubljenega 5 K 10 vln., 1 kg izredno linena, snežnobelega, skubljenega 6 K 40 vln. in 5 K; 1 kg sivnega puha 6 K in 7 K; 1 kg belega puha 10 K; najfinjši prani puh 12 K. - Pri odjem 5 kg se pošlje franko.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumnega nanking-blaga, 1 pernica, 180 cm dolga, 116 cm široka, z 2 blazinama, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z jako lepim, mehkim perjem 16 K, z izredno finim polpuhom 20 K, z najfinjšim sivim puhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 v., 4 K. - Za neprimerno denar nazaj. Zamenjava dopustna. Pošilja proti povzetju od 12 K višje franko S. BENISCH v Džidenič št. 71 Cechy. - Ceni ki zastoj in franko.

Priložnostni nakup! Krasna žepna ura z verižico K 3-50.

30.000 komadov

lupjenih, zaradi tega pošiljam 1 krasno 36 ur idečo (ne z ur) „Gloria“ srebrno anker-rem. ur. švic koležo z lepo gravir. oklopijem, s sekundnim kazalcem in lepo pozlačeno ali poz. ebr. verižico natančno idečo. le za K 3-50.

Nadalje ponudim eno pravo pozlačeno 36 ur idečo anker-rem prve vrste švicarsko ur s pozlačeno verižico za 5 K Triletno pisмено jamstvo za vsako uro. Razpošilja proti povzetju

S. KOHANE, Schwelzer - Uhren - Exporthaus 3103 KRAKOV št 48. 1-1

Neštevilno priznani in donarčili - Za neugajajoče denar nazaj

40-45 met. ostanki.

Prilična ponudba

barhentnega blaga, flanelle za bluze in srajce, cezirja za obleke, oksforda, platna za brisače in perilo, ostankov posteljnega blaga. Ostanki najmanj 4 m dolgi, perilni, najboljše vrste se prodajo zaradi izpraznitve skladišča vzorcev. Zavoj za poskušnjo 40 do 50 m izbranega blaga 15 kron. 2942 3-3

M. Szraga tkalnica platna, Nachod, - (Češko.) Za neugajajoče denar nazaj.

Priporoča se slav. občinstvu slovenska trgovina pri

„Češniku“

2554 v Ljubljani 7-5

Stritarjeva ulica - Lingarjeva ulica po celem svetu znana.

Velika izbira jesenskega in zimskega blaga za ženske in moške obleke, kakor tudi ženske velike rute, žametaste, ženilaste, svilnate šerpe in rute.

Popolna oprava (balliže) za neveste. Strogo poštena postrežba. Cene najnižje.

Slovenska trgovina

„Pri platnarici“

Pogačarjev (sadni) trg št. 3

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo 2555 5

manufakturnega blaga.

Nizke cene! Točna postrežba!

Svoji k svojimi!

Lepe, sveže, brezvejne bukove hlode

dolge 1 80 in 2 35 m 2888 4

kupuje po najvišjih cenah franko kolodvor kupca ali prodajalca

Fran Švigelj

ovarna stolov, Breg, p Borovnica.

Naročite cenik ur zlatnine in srebrnine, ki ga pošljem zastoj in po 3:34 štine prosto. 26 1

Velika zaloga ur, samo švicarskega izdelka. Vsaka ura je natančno preizkušena in se jamči. - Ne naročajte ur od tujih židovskih tvrdk, ampak obrnite se na tvrdko

FR. P. ZAJEC, urar in edini zastopnik švicarske tovarne ur. - Ljubljana, Nar. trg 98

Pozor vzbuja v zdravniških krogih in pri širšem občinstvu

iznajdba ameriške lasne vode **„LOVACRIN“**

Zakonito jamči odlik. na Dunaju in v Bruslju 1906: zlati svetilja sasi križ in diploma LOVACRIN je voda za lasne, ki jo pripravljajo 2000 zdravnikov in med časopisje. LOVACRIN učinkuje na lasne koren. tako, da v 8 dneh pospeši rast las in brade, kjer je to mogoče. Luskine se odstr. in prepreči izpad las zanesljivo po uporabi. Dokaz je, da je nad stotice golgolj. in brezbr. ljudi z rabo LOVACRINA dobila lasne brado. LOVACRIN povzroči lasne dolge in goste. LOVACRIN dá osiv. lasem zoget nar. barvo. - Cena vel stekl. LOVACRINA za več mesecev 5 K, 3 stekl. 12 K, 6 stekl. 20 K V dosego čisto bele, nežne in fine kože na obrazu in rokah ter po vsem telesu proste lišajeve, ogrcev itd., naj se rabilo le sledeči po vsem neškodljivi, doslej nedosežni LOVACRIN izdelki: Novacrin-milo po 1 K, 3 kosi K 2-50; Lovacrin-creme v lončkih po 3 K in 5 K, Lovacrin-toaletna voda v stekl. po 3 K in 5 K; Lovacrin-le potilo (belo, roza, creme) v kart. po 3 K in 5 K itd. razpošilja po povzetju, ali če se denar pošlje naprej glasno zalogo

M. Feith Nachf., Dunaj VI., Mariahilferstrasse 45. D. biva se v Ljubljani pri: Anton Kane-u. drogerija; Jos. Mayr-ju, lekarna „pri zlatem jellenu“; dalje v mnogih drogerijah, parfumerijah in 2592 lekarnah monarhije. 4 3

Za Božič 1908

New-York in London nista priznala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zlatine; roti majhnemu plačilu delavskih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

- K 13.80 in sicer:
- 6 komadov najfinjših namiznih n. žev s pristno angleško kilnijo;
- 6 kom. amer. pat. srebrnih vilic iz enega kom.
- 6 kom. amer. pat. srebrnih jedilnih žlic;
- 12 kom. amer. pat. srebrnih kavčnih žlic;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za juho;
- 1 kom. amer. pat. srebrna zajemalica za mleko;
- 6 kom. ang. Viktorija čašice za podklado;
- 2 kom. električnih namiznih svečnikov;
- 1 kom. cedilnik za čaj;
- 1 kom. najfin sipalnica za sladkor.

42 komadov skupaj samo K 13.80. Vseh teh 42 predmetov je poprel stalo K 80 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni K 13.80. Američan-ko pat. srebro je znano, je skoz in skoz bela kovina, ki obdrži bilo srebra 25 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz da le-ta inerat ne temelji na nikakršni separenji, zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadruka znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

božično in novoletno darilo kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo. Dobiva se edino v

A. HIRSCHBERG-a

ekspornih hiši amer. pat. srebrnega blaga na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 O. Tel. 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vplača.

Cistični prašek za njo 20 vin. Pristno le z raven najfinjeno varstveno znamko (zdrava kovina)

Izveleček iz pohvalnih pism:

Bli sem s pošiljativjo krasne garniture jako zadovoljen.

Oton Bartusch, c. i. kr. stotnik v 17. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen.

Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Dr. Kamilo B... in tovarniški zdravnik.

S poslanim namiznim orodjem sem zelo zadovoljen.

Mihael Kovačević, ravnatelj pomožn. uradov dež. pri vladi v Sarajevu.

Sarajevo. 21. oktobra 1904.

!Stojte! .. No .. smatrate Jedilno mast
Ceres .. iz .. (kokosovih orehov)
 za najboljšo? „Ceres“ mast ni le najboljša in najčistejša, ampak tudi najcenejša in najizdatnejša mast, kar jih poznam.
 677 6

Lepa božična in novoletna darila.

Domača najcenejša in najbogatejša tovarniška zaloga na Kranjskem, izvoz ur, zlatnine in srebrnine na vse kraje sveta.

Najfinejš. **šivalni stroji, kolesa** in vse kolesarske potrebščine.

Na ogled in obisk uljudno vabim

Franc Čuden

urar, trgovec, posestnik in delničar švicarskih „Union“ ur.

v Ljubljani, nasproti frančiškanske cerkve.

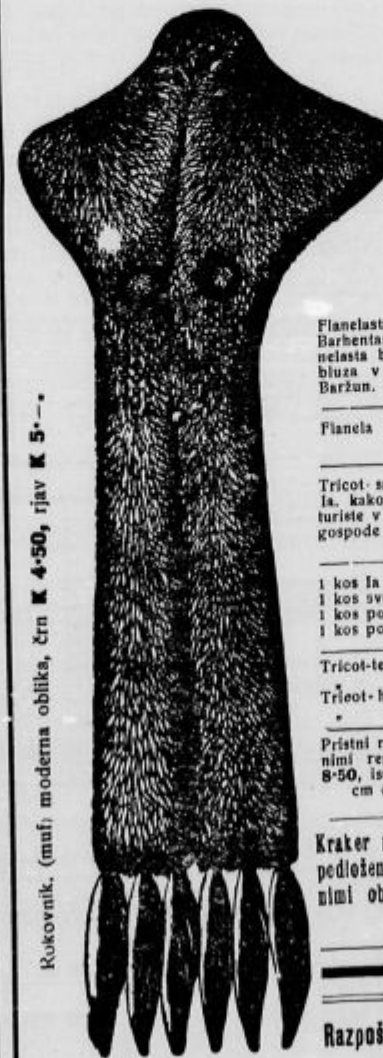
Narodujte lepe centke s koledarjem zastoj!
 Naslov: Fr. Čuden, Ljubljana.

Veliko božično znižanje cen

v dunajskem ljudskem skladišču oblek

Wiener Volkswarenhaus Dunaj VIII, Alserstrasse št. 63.

Rokovnik, (muš) moderna oblika, črn K 4.50, rjav K 5.--

Elegantna zimske obleka iz angl. ali gladkega blaga za kratko jopico K 14.50, ista, toda z dolgo jopico K 21.50; suknena jopica, podložena K 8.50.

Krilo z gubami, s svilen. včvi v vrstah iz angl. ali gladk. blaga K 8.90; rekl. krilo, elegantna fas. K 3.90; sukneno krilo v vseh barvah K 10.50.

Dežni plašč iz lodna 110 cm dolg. nepremočljiv, za gospode in dame v vseh barvah K 9.80.

Krilo iz lodna, krasna fasona v vseh barvah K 5.90.

Svileno klot. spodnja suknja s flanelasto podlogo K 3.50, bogato nakičena, krasna fasona K 4.70.

Flanelasta bluza po modernem vzorcu K 2.20. Barhentasta bluza, perilna lepa K 2.50. Velour-flanelasta bluza, perilna, moderna K 3.90. Svilena bluza v vseh barvah, bogato nakičena K 6.50. Baržun. bluza z mnog. gubami v vseh barv. K 6.50.

Flaneta za bluze, krasen vzorec K —34 Barhenti, moderni vzorci K —49.

Tricot-srajca za gospode v vsaki velikosti K 1.70; ia. kakovost s kož. podlogo K 2.50; Srajca za turiste v vsaki velikosti K 2.60; Tricot hlače za gospode v vsaki velikosti K 1.70, s kožuhovinsto podlogo K 2.40.

1 kos in pisanega ali damastovega gradina K 9.50
 1 kos svežno bele tkanine za 6 srajc . . . K 6.90
 1 kos posteljine odeje K10.50
 1 kos posteljine K 8.50

Tricot-telovnik za dame, komplet, velik 1.60 s kož. podlogo K 1.90
 Tricot-hlače za dame K 1.60
 s kožuh. podlogo K 2.20

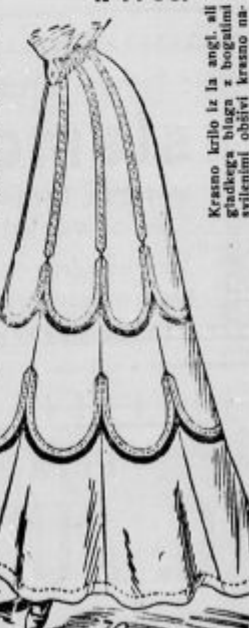
Pristni ruski ovratnik iz kožuhovine s 6 krasnimi repki, 270 cm dolg, K 7.80. rjav K 8.50, isti 2 m dolg K 6.50 rjav K 7.20, 190 cm dolg K 5.90, rjav K 6.50

Kraker rasé ovratnik 3 m dolg, podložen s težko svilo s 6 ličnimi obeski, priložno tina cena K 14.--

Razpošilja se le proti povzetju.

Pozornost vzbujajoča pliš-jopica z lično garn. ovratnikom K 13.--, rjava K 14.50.

Krasno krilo iz la angl. ali gladkega blaga z bogatimi svilenimi obšivi krasno nakičena K 9.80.

Svarimo vsakogar,

ki kašlja, če je hripav, zas'ezan nima pravega teka, če zapazi da pojemlje teža telesa, če se ponoči poti, se čuti slaboten in izpehan, ali če zapazi nevarne znake na družini, naj takoj naroči **Örkeny-jev lipov med** (sirup), da prepreči nadaljno razširjanje bolezni. 3059 8-1

Örkeny-jev lipov med (sirup) prekaša vsa podobna sredstva, pomiri kašelj in bljuvanje krvi, izvrstno topi sliz, zboljša tek in odpravi nadležni slabeči nočni pot. V angleški razstavi odlikovan z zlato kolajno. Vzorčna steklenica stane 3 K. 1 večja steklenica 5 K, in 3 velike steklenice, **poštine prosto 15 K.** Naroča se proti povzetju ali če se pošlje denar naprej pri edinem izdelovalstvu

Örkeny's lekarna pri 'Apostolu',
Budapešta, Josefsring 64. — Depot 29.

Najboljše švicarske ure,
: zlatina in srebrnina :
se dobe po najnižjih cenah
pri sloveči domači tvrdki

H. SUITNER, urar
Ljubljana, Glavni trg na-
sproti rotovža

Prosim, zahtevajte novi veliki
cenik, kateri je ravno izšel
in se pošlje zastoj in po-
2574 štine prosto. 7-5

Najbolj varno naložen denar!

Stanje hranil. vlog:
nad 29 milijonov kron

Rezervni zaklad:
nad 900 000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v lastni hiši v Prešernovih ulicah šte. 3,
poprej na Mestnem trgu zraven rotovža,

sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4 ure popoldne, jih obrestuje po 4⁰/₁₀ ter pripisuje nevzdignjene obresti vsacega pol leta h kapitalu. — Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

Denarne vloge se sprejemajo tudi p. pošti in potem c. kr. poštne hranilnice.

— Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se prekinilo njih obrestovanje. —

2538 5

:: Še vedno najboljše in najcenejše so naše ::

slamoreznice

katerih imava nad 100 v zalogi
in si vsakdo najlažje izbere.

Tudi vse druge stroje za kmetijstvo in mlekarstvo imava v zalogi po najnižjih cenah.

Kdor si torej misli slamoreznico kupiti, naj ne zamudi priložnosti in naj zahteva najin ilustrovani cenik, katerega dobi vsakdo 2737 zastoj in poštine prosto. 26-4

Karl Kavšeka nasledniki

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta šte. 16.

Ustanov. l. 1854. Prva domača slov. pivovarna

Telefon št. 210

G. AUER-jevih dedičev

Ljubljana Wolfove ulice št. 12 Ljubljana.

2549 9
Priporoča slav. občinstvu in spošt. gostilničarjem svojo izbrano

:: marčno pivo ::
v sodcih in steklenicah.

Herbabny-jev podfosfornato-kisli
apneno-železni sirup.

Ta je že 39 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izorno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomiruje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev. Cena steklenici K 250, po pošti 40 vin. več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: **Dr. Hellmann-ova lekarna „zur Barmherzigkeit“**, (Herbabny-jev naslednik) Dunaj, VII. 1. Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi je še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Nov. Mestu, Reki, Sevnodju, St. Vidu, Trbižu, Tratu, Velikavcu in Velšperku.

Zaloga skoro v vseh lekarnah

Herbabny-jev okrepljeni

Sarsaparila-sirup.

Ze 34 let uvedeno in najboljše preizkušeno mazilo. Lajša in odstranja bolečine v udih in kitah, kakor tudi nervozne bolesi.

Cena steklenici 2 K, po pošti 40 vin. več za zavitek. 2849 14-4

Dobro izurjenega, spretnega
strugarskega pomočnika

sprejme takoj v stalno službo **Fran Švigelj**, tovarna stolov **Breg, p. Borovnica**. Plača po dogovoru. 2887 4

Velika Zaloga

modnega blaga in narejenih oblek, jargrove srajce in spodnje obleke za moške, ženske in otroke. Velika izbira raznovrstnih **klobukov**. 3162
F. Milan Poljanšek, Dol. Logatec.

FR. ŠEVČIK, puškar
v Ljubljani, Židovske ulice št. 7.
2049 Cenik na zahtevo zastoj. 20-15

Kdor hoče kupiti **aveže** in **dobro blago** ter po zelo nizkih cenah, naj si ogleda to **velikansko zalogo** pri 2591 10-9

IVAN SAVNIKU v Kranju
po domače pri **Besenčanu** na glav. trgu.

Tukaj se dobi vsakovrstno sukno za moške obleke, najnovejši vzorci za ženske obleke, kakor tudi lepi porhanti, kambriki, pisano blago za moške srajce, platno za rjuhe, **porhantaste rjuhe**, odeje (kovtri), koci, garniture za postelje, platneni cvilhi, lepa močna bela kotenina z imenom „**Besenčanovo platno**“ kakor tudi srajce, spodnje in zgornje hlače, spodnja krila, rokavice, nogavice, **ogrinjalke**, šerpe, volnene in svilene rute in še druge stvari. Tovarniška zaloga **zgornjih jop** ter nepremočljivih pelerin za ženske in moške po zelo nizkih cenah.

Krojači in šivilje imajo znaten popust na **drobno** in na **debelo**.

Istotam se dobiva **pristno bizeljsko belo** in **rdeče vino** po 36 vin. liter.

Svoji k svojim!

Nova slovenska trgovina v Ljubljani
Nizke cene! **Stritarjeve ulice 4.** **Solidna postrežba!**

Lenasi & Gerkmán

Slav. občinstvu naznanjava, da sva otvorila novo trgovino z manufakturnim in suknenim blagom.

3135 3-1

Svoji k svojim!

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg št. 10 registrovana sadruga s omejenim poročtvom **Kongresni trg št. 10**

sprejema hranilne vloge vsak **po 4³/₄ %** to je, daje za 200 kron delavnik od 8. do 12. ure **9 kron 50 vinar. na leto.**

Druga hranilna knjižica se sprejema kot gotov denar, se da bi se njih obrestovanje prekinito.

Redni davok plača hranilnica sama. Najpogurnejša prilika za **tedenje.**

Konek & Čučina i. s., predsednik.

Konek J. Šušnik i. s., podpredsednik.

5000 ur zastonj

cenik poštem vsakomur brezplačno in pošt. prosto.

Rosk. pat. 3'--	Kron budilka 2 40	uraznibal. 7'--
srebr. ros. 6'--	svetleča 3'--	zbič. n. zv. 9'--
lelez. 7'--	zbič. n. zv. 5'--	z budilko 10'--
srebr. dvoj. plašč. 8'--	kubinskijska 5'--	z godbo 12'--

Izvirne Omega, Schaffhausen, Glashütte, Helios, Amalfa, c. kr. preč. od K 15, kakor tudi zlatina in srebrnina po iz. tov. cenah. 31. tno jamstvo. Zamena ali denar nazaj. 2409 9

Max Böhm, Dunaj IV., Margaretenstr. 27/19, v lastni hiši.

Zapriskani cenice in večak. — Največja in najstarejša tiska. — Ustanovljeno 1840. — 5000 slik v katalogu zastonj in franco.

Izdelane postelje

iz različnih posteljnih letin! Prvi dobrosposojstvo. — Parisa ali bismar, 100 cm dolga 110 cm

široka K 10'-- K 12'-- K 13'--
in K 14'-- 3 metra dolga, 100 cm
široka K 14'-- K 16'-- K 18'--
K 20'-- Zgornjih 90 cm dolga,
in cm široka K 1'-- K 1 1/2'--
K 2'-- 90 cm dolga, 70 cm široka
K 4'50 in K 5'50. Izdelujem tudi
po kuhinjskih in drugi meri. 3-
dnevi medreči iz tkanine za 1 pe-
dalo K 27'-- boljši K 35'--
Postelje se pošiljajo prosto po
povračilu od K 10'-- naprej. Za-
menja ali nazaj se vrame pred
povračilo posteljnih stroškov.

Benedikt Sachsel, Leber 110
vet Plana na Češkem.

Zastonj in poštnine prosto

poštem vsakomur veliki in bogato ilustrirani glavni katalog s nad 3000 podobami vsakovrstnih solidnih, dobrih in cenih glasb. izdelkov.

C. in kr. dverni saloničnik
Hanns Konrad
razpošiljalnica glasbil v Brúxu štov. 666 na Češkem.
Gosli za čelo brez loka K 4'50
5'50. 6'-- in višje. Lesk za gosli
K 0'80, 1'--. 1'40 in višje. Nikak
riziko! Zamena dovoljena ali de-
nar nazaj. 6

Ne stane nič.

Brata Lechner v Gradou razpošiljata povsod franko velike, obsežne zbirke uzorcev lepega blaga za obleke, sukna za damske obleke v najmodernejših barvah, lodna za gospode in dame; platna za perilo, posteljne oprave, oksforda, blaga za hlače, barhenta vseh vrst, gradla, barvaste tkanine, zefira itd itd., poleg cenika za Jägrovo perilo vseh vrst za gospode, gospe in otroke, preprog, zastorov iz čipk, posteljnih preprog, kočev in izgotovljenega perila. — Kdor se hoče sam prepričati o nizki ceni naj zahteva pošiljatev po dopisnici.

2839 6-5

Karol Pollak
tovarnar, Ljubljana
priporoča svoje izvrstne
transmisijske (gonilne) jermene
posebnega stroja (Gerbung) dalje
jermenčke za zavezavanje
in drugo 2734 8 7
enakovrstno jermenje.

Ustanovljeno 1832.
Priznana najboljša oljinate barve
zmlate s stroji najnovije sestave, prekašajo vsako konkurenco po finosti, ki omogočajo z jako majhno množino pobarvati veliko površino, razpošilja po nizkih cenah
2961 52-3
Adolf Hauptmann, Ljubljana
prva kranjska tovarna oljnatih barv, firneža, laka in stek. kija — Zaloga slikarskih in pleskarskih predmetov.
Ilustr. ceniki se dobe brezplačno.

Puške!
Lancaster . . . od K 26'--
Flöbertpuške . . . 8'50
Pištrole . . . 2'--
Samokre . . . 5'--
Poprave ceno, ilustrirani cenik franko. 2370 10
F. Dušek, Opatično 123, Čechy.

Odlikovano. Ustanovljeno 1870
Vse vrste lovskih pušk, dvocev, risanic, trocev, samokresov, se kupi najceneje z najvišjim poroštvo naravnost od to-
1289 varne orožja 52 28
Anton Sodia,
Borovlje, Korolko.
Bogato ilustrirani ceniki zastonj in franko.

Venus-tablete
odlična novost za parfimiranje in omiljenje umivalne in kopalne vode. Venus-tableta prekosi po pr jenu in finem vonju vse doslej uporabljene podobne izdelke, je koristna za kožo, desinficuje in parfumira sobni zrak.
Cena škatlij 124 kosov K 3.
Dobl se povsod
Nuphar Co.
Dunaj I. Kohlmart 1.
Paris. 3020 3

V Ameriko in Kanado
najzložnejša, najcenejša in najvarnejša
Cunard Line
2927 49
Bliznji odhod iz domače luke
Trata: Pannonia 5. jan., 23. febr. 1909., Carpathia 4. marca 1909.
iz Liverpoola: Lusitania, (najboljši, največji in najlepši parnik sveta), dne 5. decembra 1908, 16. jan., 6. febr., 27. febr., 70. marca 1909, Mauretania 2. jan., 23. jan., 13. febr., 6. marca 1909.
Pojasnila in vožne karte pri **Andrej Odiassek, Ljubljana, Slomikove ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusovega.**
Ste-li že dobili fonograf zastonj?
Da uvedem povsod svoj izboren najnoviji valček trdo lite snovi, sem se odločil podariti 2500 fonografov. Zahtevajte proti vposlatvi 10 vin. v znakah prospekt, in dobiti morete zastonj in carine prosto krasen koncertni fonograf.
I. Sprechmaschinen-Export „Löwin“, Dunaj VI 2999 Mollardgasse 26, vrata 37 5-3

Posor, kmetje in fantje! V moji lekarniški praksi, katero izvijujem že 26 let, se mi je posrečilo, časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti izpadanju las in za odstranitev prhljaja (luskin) na glavi, to je **Kapitor št. 1.** Cena (franko os vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 v 2 lončiča 5 K. Prosim, da se na roči samo od mene. Naslov je: **P. Juršič, lekarnar v Pakracu št. 65, Slavonija.** Denar se pošlje naprej ali s pokritim povzetjem 3111 0-1

Izjava.
Podpisani iz srca obžalujem, da sem bil dne 27. oktobra t. l. pri komisijiski obravnavi v Rubu razžalil gosp. Jakoba Cimpermana, gojzdnega čuvarja v pokoju z neresničnimi besedami. Preklíčem vse žaljive besede in se mu iz srca zahvaljujem, da mi je odpustil in kazensko postopanje vstavil.
Rupe, dne 29. novembra 1908.
3165 **Janez Cimperman,** posestnik.
Zanesljiv hlapec h konjem in za go spodarstvo se sprejme **takoj** ali o božiču v župnišču na Ig-u pod Ljubljano. 3160 2-1

Težkoče v želodcu, kakor tudi glavobol, omotico, gorečico, zaprtje, motenja v prebavi, pomanjkanje teka itd. se čudovito naglo odstranijo, če se le malo časa rabijo že mnogo let najbolje preizkušene **Bradyjeve kapljice za želodec.** Bradyjeve želodčne kapljice mogočno zbuja prebavila, pospešujejo slas, zabranjujejo prehodu tvoritev želodčne kisline, gorečico in škodljivo vretje in so priznana izborna sredstvo.
Izdeluje se samo v lek. „Pri kralju Ogrskem“, **Dunaj I, Fleischmarkt 1/387,** kjer je 6 steklenic za 5 K in 3 dvojne steklenice za K 5 50 franko brez vseh drugih stroškov. — Vsaka steklenica mora imeti podpis 3019 3 *Brady*

Dobre harmonike K 4'80.

Nad 50.000 komadov razprodanih.
Nikake carine! Jamstvo! Zamena dovoljena
ali pa denar nazaj.

St. 300³/₄, 10 tipk, 2 reg.,
28 glas., vel. 24/12 cm
K 4'80. — St. 677¹/₄, 10
tipk, 1 reg., 28 gla., vel.
30/15 cm **K 5'20.** — St.
656³/₄, 10 tipk, 2 reg., 28
glas., v. 30/15 cm **K 5'40.**
— St. 305³/₄, 10 tipk, 2
reg., 50 glas., vel. 24/12
cm **K 6'20.** — St. 603¹/₄,
10 tipk, 2 reg., 50 glasov,
vel. 31/15 cm **K 8.** — Sola za samouk k
vsaki harmoniki zastoj. Pošilja proti pov-
zetju c. kr. dvorni založnik

Hanns Konrad

razpošiljalnica glasbil v Brüxu
št. 1011 (Češko). 10-1
Glavni cenik s 3000 slikami zastoj.

BUDILKA Z ZVONILOM K 6'50

z bitno opremo liki zvonu. 2049

1 lakovnost, 1 uteži, bje pol
in cele ure, budi z glasnim
zvoncem, s 8 ponoči svetlečim
stekl. nim cifernikom, v lepo
poliranim okroglem okviru,
39 cm premer

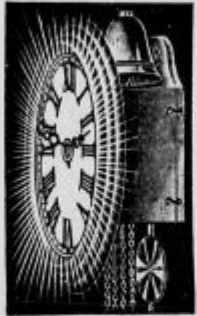
kron 6'50.

3 letno jamstvo. — Razpošilja
po povzetju

Maks Böhnell
Dunaj IV.

Margaretenstr. 27/19.

Cenik s 500 slikami zastoj
in franko.

Za bolne! Za trpeče! Za zdrave!

Proti še tako trdovratnim in zastarelim
slučajem: revme, trganja, živčnih
bolezni, glavo- in zobobol, bole. in
v hrbtu in kitah, bodljajev, trg-nja
po udih, bolečin v nogah, oteklin,
hvali se v obče zajamčeni. Na mnogih
klinikah praktično preizkušeni, od-
lizu 1000 zdravnikov priporočeni takoj
2251 bolečine lajšajoči 16-1

Ichtymomentol

Patentovan v vseh državah. Mnokrat premovan.
Nedos-žen po zdravilnem učinku! Uspeh iznemen!
Nad 300 zahvalnic. Edina razpošiljalnica in tovarna:
kemični laboratorij lekrija S. Edelmanna v Boho-
rodzany (via Leberg) oddel. k 26.

Franko se pošilja od 5 steklenic nadalje proti vpslatvi 6 K ali po
povzetju za 20 h več, 10 stekl. franko 10 K, 25 stekl. franko 23 K.

Ceno posteljno perje.

1 kg svega skubljenega perja K 9, polbelega K 8'80,
belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8,
sivega puha K 6, belega K 10, prsnega puha K 12, od
5 kg nadalje pošiljne prosto.

Dovršene postelje bogato na-
polnjene, iz
zelo gostega, jako trpečnega rdečega, modrega, belega
ali rumenega nanking-biaga, 1 pernica velikost 170x116
cm z 2 blaznina, velikost 80x50, napolnjena z jako
lepim mehkim perjem K 16, s polpubom K 20, s puhom
K 24; posn. ezne pernice K 12, 14, 1; blazine K 3,
K 3'00, K 4. Proti povzetju razpošilja pošiljne prosto
pri naročilu od 10 K nadalje.

Maks Berger v Džošnici št. 223.
Češki les. 2599 52-5
Za neugajajoče denar nazaj. Ceniki zastoj in poš. pr

Kje se dobe najboljši poljedelski
stroji, kakor mlatnice, gepeljni,
čistilnice, preše za sadje i. t. d?
1703 • Edino le pri: 26 9

FR. STUPICA

v Ljubljani, Mar. Terezije cesta
št. 1., Valvazorjev trg št. 6.

in zakaj: zato, ker so dotični stroji: iz
najboljših tovarn sveta, najbolje sestavljeni,
ker se istih proda na tisoče in tisoče kom-
madov in se ravno radi tega, ker se jih iz-
deluje v velikih množinah, dobivajo po
nizkih cenah. Moji stroji so povsod
jako priljubljeni. Obračajte se na
mojo trdko pri nakupu **stavbenih po-
trebščin**, portland-cementa, traverz, že-
lezniških čin in druge različne železnine
in raznega orodja, nagrobnih križev, tehtnic

Britev „Vedno ostra“

Kr 1.50
1^a jeklo
2999 10-1

s 3 rezervn. noži

je ni treba brusiti,
se le obdrgne.
Dobite torej za
K 1'50
4 britve
izborne izvršitve, iz-
vršene izde ek ljudi
za najbršo brado. Do-
biva se po povzetju
le pri
Zsigmond & Co.
Dunaj 1/1
Johannesg. 3/17.
Ponaredbe se zasled.

Novost! Znamenito!

Zakonito zajamčeno. Registriran vzorec.

briljantno angel. zvonilo za božično drevo št. 1
popolnoma iz kovine s 6 pozlač. angelci 30 cm vis. Ne-
zdrbljiv vrh bož. drevesca. Garantira se za funkcijoni-
ranje. Najlepši in najnoveljši okras bož. drevesca, ki ga
nisi ne potreba nobena kršč. družina.

Gorki zrak treh
prizganih sveč
vrtil gonilno kolo,
nanje pritrjeni iz-
boljšani tekleni
betički pa udre-
njeno na troje zvon-
cev in blagovzvo-
ncov. srebrnočisto
zvojenje zadoni,
mlado in staro
prestavljajoč v
božično blaženost
Kos stane s kar-
tonom in navdilo-
lom vred prči
naprej vposlanim
K 1'50

5 kosl K 4-
4 " " 5-20
6 kosov " 7-50
9 " " 10-80
12 " " 13-50
24 " " 26-50

Po poštnem pov-
zetju 2 vin. več.
Št. 2. Ravnotisto
angelsko zvonilo
za božično dre-
vesce, izvršeno
velelegantno in
posebno fino po-
nikljano, s sukanimi stebriči za zvonice in tremi prekrasno
zrečnici sreb. lametastimi rožami, ki potem, ko so pri-
zgate sveče, prekrasno odsevajo, kos s kart. in navod.
vred naprej poslano **K 2'--**

3 kosl K 5-50 9 kosov K 15-50
4 " " 7-25 12 " " 20-25
6 kosov " 10-50 24 " " 39-50

Po poštnem povzetju 20 vin. več.
Pri naročilu več kosov gorenjih zvonil dobi vsak naroč-
nik 10 kosov izbranih umetno izgotovljenih razglednic,
med temi božične in novoletne, ki jih prodajajo povsod
po 10-12 vin. 727 7 1
Zamena dovoljena ali denar nazaj, zato nikar riziko.
Naročila naj se pravočasno naslovijo na:
C. in kr. dvor. založ. **HANNS KONRAD**, Brüxu 1852, Češko.
Zahtevajte moj najnoveljši glavni katalog, katerega do-
pošljem zastoj in pošiljne prosto.

Budilka

s stolpnim zvoncem, lakov.,
30 ur doba, ki bje ure in pol-
ure ter ima glasen bud. zvo-
nec, s svetločim okvirjem,
30 cm v premeru, kasalnik ste-
klenim visokom s tremi uteži,
3 letnim pisemnim jamstvom
samo **K 6'60** samo

8 ponoči svetlečim kasalni-
kom **K 7'20**. Nikar riziko!
Zamena dovoljena ali denar
nazaj! — Razpošilja proti pov-
zetju ali prejoposlavi denarju
Prva tovarnica ur v Brüxu

Hanns Konrad
c. in kr. dvorni založnik
v Brüxu št. 567 (Češko).
Bogato ilustriran cenik s nad
3000 podobami pošljem na za-
htevo zastoj in franko.
2925 10 1

Združene tovarne za volnino prodajajo letos
zopet izključno po meni okroglo 4.00 kom. takozvanih

vojaških kocev za konje

za ceno le **K 4'40** komad in **K 8'60** za par
(6 parov franko na dom) naravnost na lastnike konj.
Ti debeli, trajno trpežni koci so topli
kot kožuovina, temnosivi, okoli **150/200 cm**
veliki, torej lahko pokrijejo celega konja.
Razloženo pisana naročila, ki se izvrše le po povzetju
ali če se denar pošlje naprej, naj se pošljejo na

Steiner-jevo komisjsko razpošiljalnico
združenih tovarn za koce
Dunaj, II, Taborstrasse 27 O.

Ceniki na željo zastoj in franko. — Za neugajajo-
če se zavežem vrniti naprej poslani denar.

Mnogoštevilna priznanja in naročila so došla od
kobilarne v Padavcu, Komarno in Brody, župnika
Kolarja Tutz, dr. Vračuna, odvjetnika v Varasdu,
posestnika Weichbergerja, Illosva, Grünwolda, Zor-
kovak, Rotter Lichten, pl. Mroczkowski-ja Dobro-
stany, Rosenauerja Zg. Moldava, Hahlissa Manken-
dorf, Schenka Gerlsdorf, lastnika umetnega mlina
Fohringerja in dr. 2267

Pri današnji draginji

se zamore štediti samo s koristnim nakupovanjem. Naro-
čite svoje potrebščine posteljne in telesnega
perila, oblek za gospode, gospe in otroke, oprem
za neveste naravnost iz tovarne. Pišite nam, na
kar vam pošljemo

zastoj
in pošiljne prosto velik katalog. Zlasti priporočamo
iz tega:

44 vin. ostanke 44 vin.
à 1 meter

6-2 m dolge po izboru iz Indna, barhenta, flanelo,
zimskega suina, oksforda itd. Blago za bluze, pred-
panjke in brisače. 2599 10-1

Manjši ostanke 1-3 m dolgi, sgoraj navedenega blaga
meter že za 49 vinarjev.

Srajce za gospe, zelo gorke od K 2'30 nad.
Hlače za gospe, zimske od K 1'70 nad.
Srajce za moške, z ovratnikom ali ne od K 2'-- nad.
Plašči za dečke (od 5-14 letne) od K 6'50 nad.
Plašči za gospe, vsake velikosti od K 11'40 nad.
Vrhnje suknje za gospe najboljšega
kroja od K 5'50 nad.
Težki, močni konjski kool od K 3'-- nad.

Pišite po katalog na naslov:
Gebr. REICHART, tovarna
Dornbirn 18, Predarlško.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.

Denarni promet do 31. okt. 1908
čez 54 milijon. kron.

Lastna glavniča K 354.645-15.

Stanje vlog 31. oktobra 1908
čez 15 milijon. kron.

Sedaj: Miklošičeva cesta št. 8, pritličje
v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo
prej na Kongresnem trgu št. 2, I.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2%

brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 kron čistih 4 krome 50 vin, na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za naganje po pošti so poštno hranilne položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih združnikov na tekoči račun, ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptirajo.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1908.

2633 21

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik.

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Odborniki

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Fran Povše,** vodja, graščak, državni in deželni poslanec itd. — **Anton Kobi,** posestnik in trgovec, Breg p. B. — **Karol Kausarhegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** stolni dekan v Ljubljani. — **Ivan Kregar,** svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — **Fran Leskovic,** hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojilnice. — **Ivan Pollek ml.,** tovarnar. — **Karol Pollek,** tovarnar in posestnik v Ljubljani. — **Gregor Šibar,** župnik na Rudniku.